

MODUL 1:

Pengenalan Kepada Perakaunan

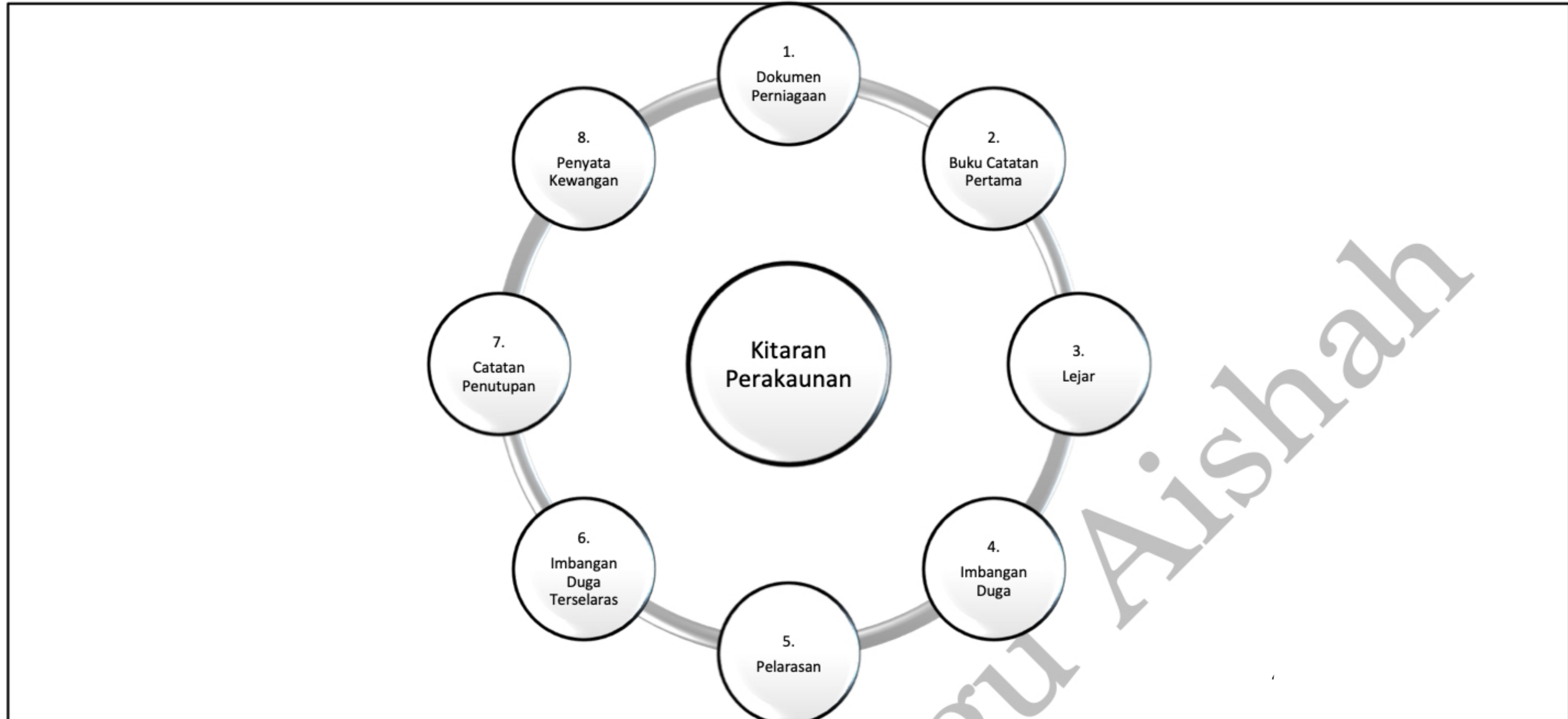

ACCOUNTING

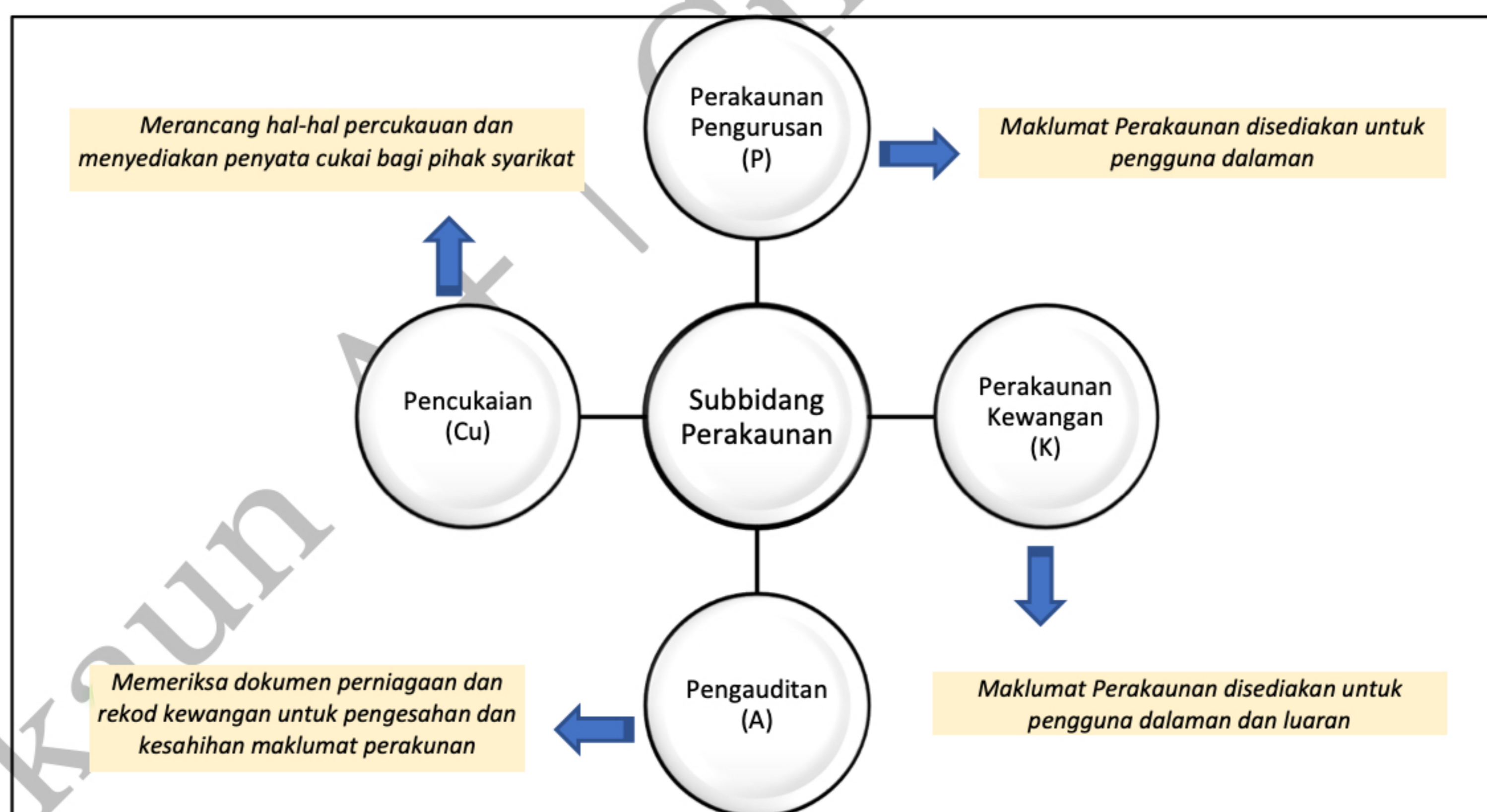
MODUL 1: PENGENALAN KEPADA PERAKAUNAN

PERAKAUNAN , SUBBIDANG PERAKAUNAN , KERJAYA DAN BADAN PROFESIONAL

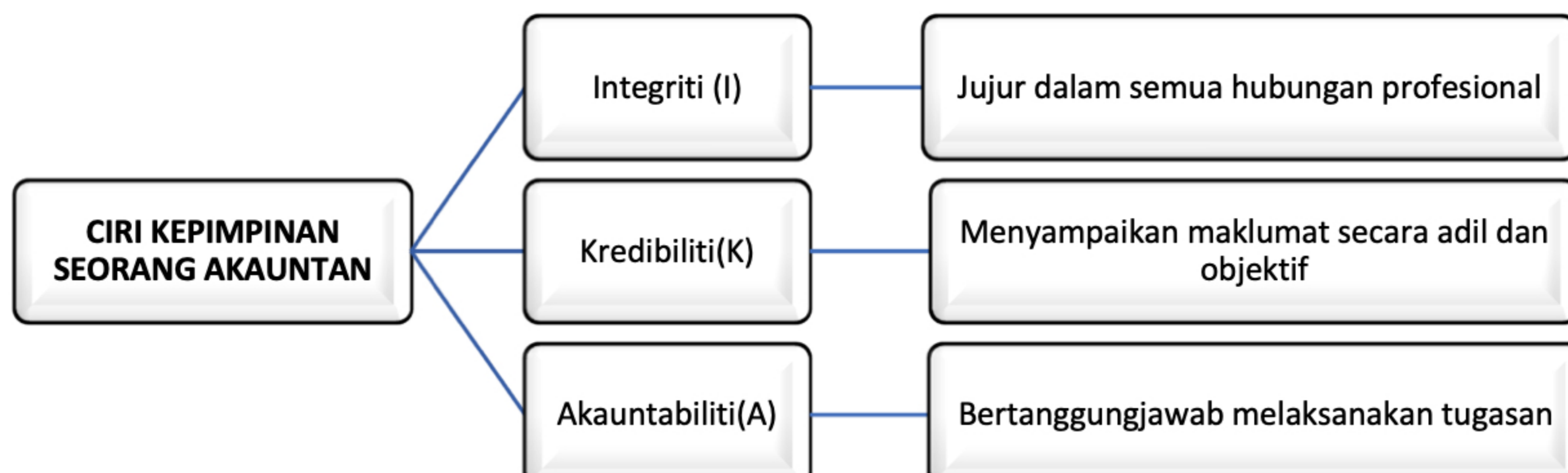
Kitaran Perakaunan

Subbidang Perakaunan (PKACu)

Ciri-ciri Kepimpinan Seorang Akauntan (IKA)

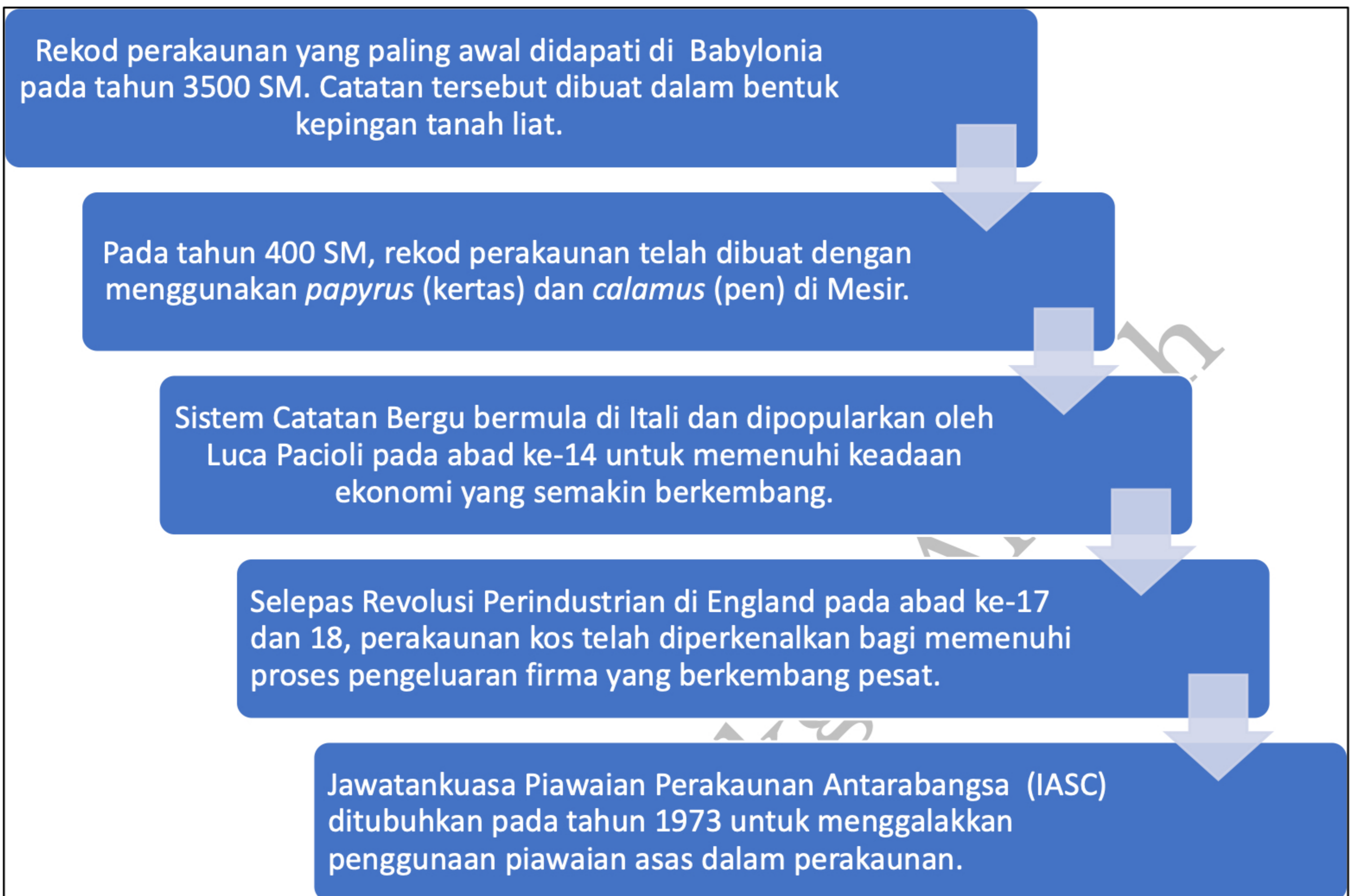
Kod Etika Akauntan Professional (KIKOS)

Kompetensi (K)		Profesional, berkemahiran, dan berkeupayaan memberi perkhidmatan perakaunan kepada pelanggan
Integriti (I)		Bersikap jujur dan telus dalam hubungan profesional dengan pihak lain
Kerahsiaan (K)		Tidak boleh mendedahkan sebarang maklumat yang diperolehi kepada pihak yang tidak berkaitan
Objektiviti (O)		Tidak boleh berkompromi dan berat sebelah dan tidak terpengaruh oleh mana-mana pihak berkepentingan
Sifat Profesional (S)		Perlu mematuhi semua undang-undang dan peraturan

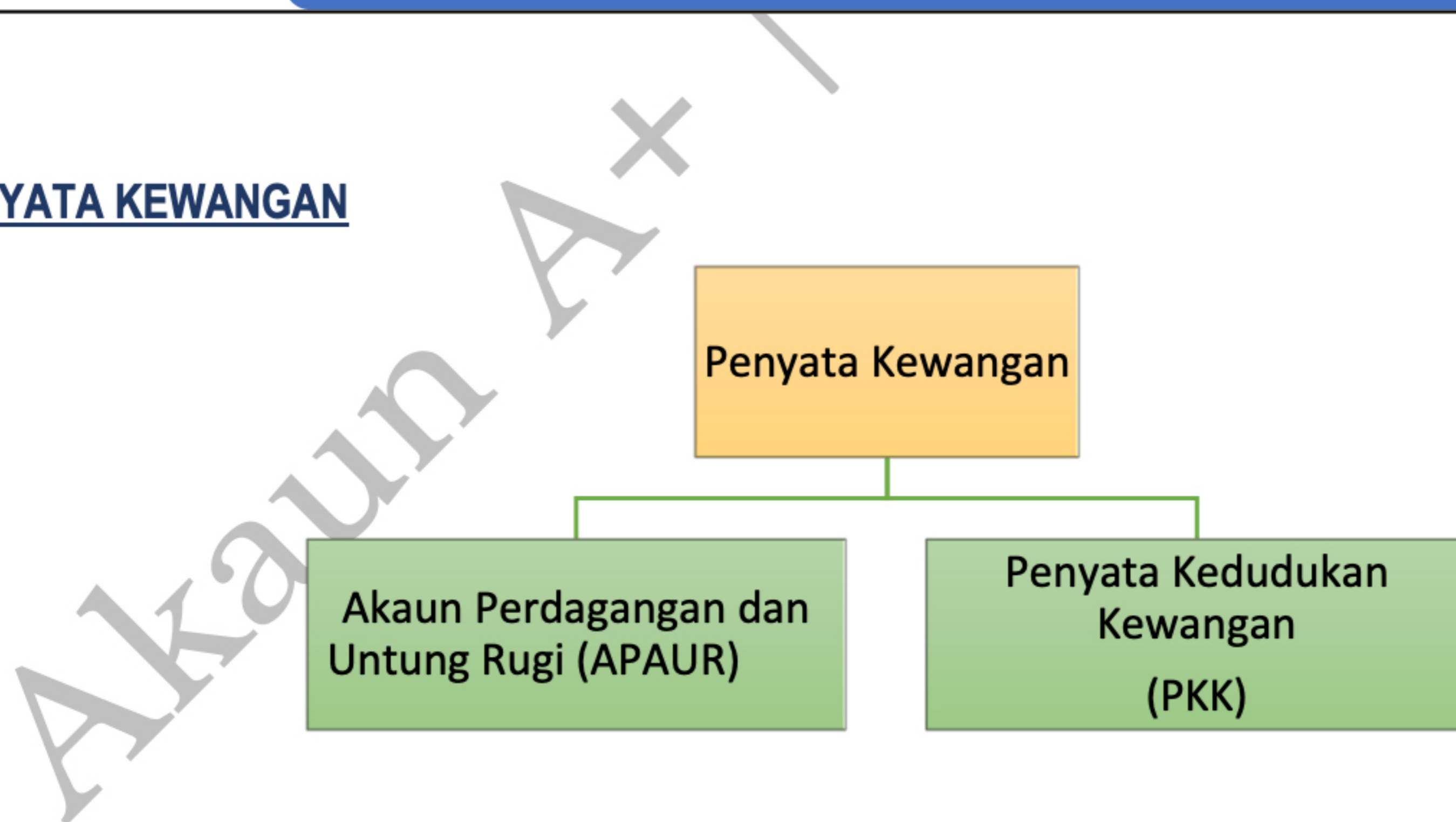
Badan Perakaunan

Badan Kawal Selia	
Institut Akauntan Malaysia (MIA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Menentukan kelayakan seseorang untuk menjadi ahli • Menawarkan latihan, pelajaran & peperiksaan • Mengenalpasti peraturan atas amalan profesion perakaunan • Mempromosi & mempopularkan profesion perakaunan
Badan Penggubal Piawaian	
Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (MASB) 	<ul style="list-style-type: none"> • Menggubal dan menerbitkan piawaian perakaunan • Menyemak dan membaiki piawaian perakaunan sedia ada • Penasihat kepada akauntan • Menentukan keperluan minimum dan garis panduan dalam penyediaan laporan kewangan
Badan Profesional Perakaunan	
Institut Akauntan Awam Bertauliah Malaysia (MICPA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Memberikan latihan dan peperiksaan • Melatih dan melahirkan akauntan bertauliah • Melakukan penyelidikan dan pembangunan dalam perakaunan
Chartered Institute of Management Accountants (CIMA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Melahirkan akauntan profesional yang mahir • Mengkaji dan menangani perubahan semasa dalam perniagaan
Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Memberi khidmat sokongan kepada ahli dan pelajarannya sepanjang kerjaya • Memberi pendedahan tentang peraturan dan undang-undang yang berkaitan dengan amalan perakaunan dan etika dalam perakaunan

SEJARAH PERAKAUNAN

PENYATA KEWANGAN

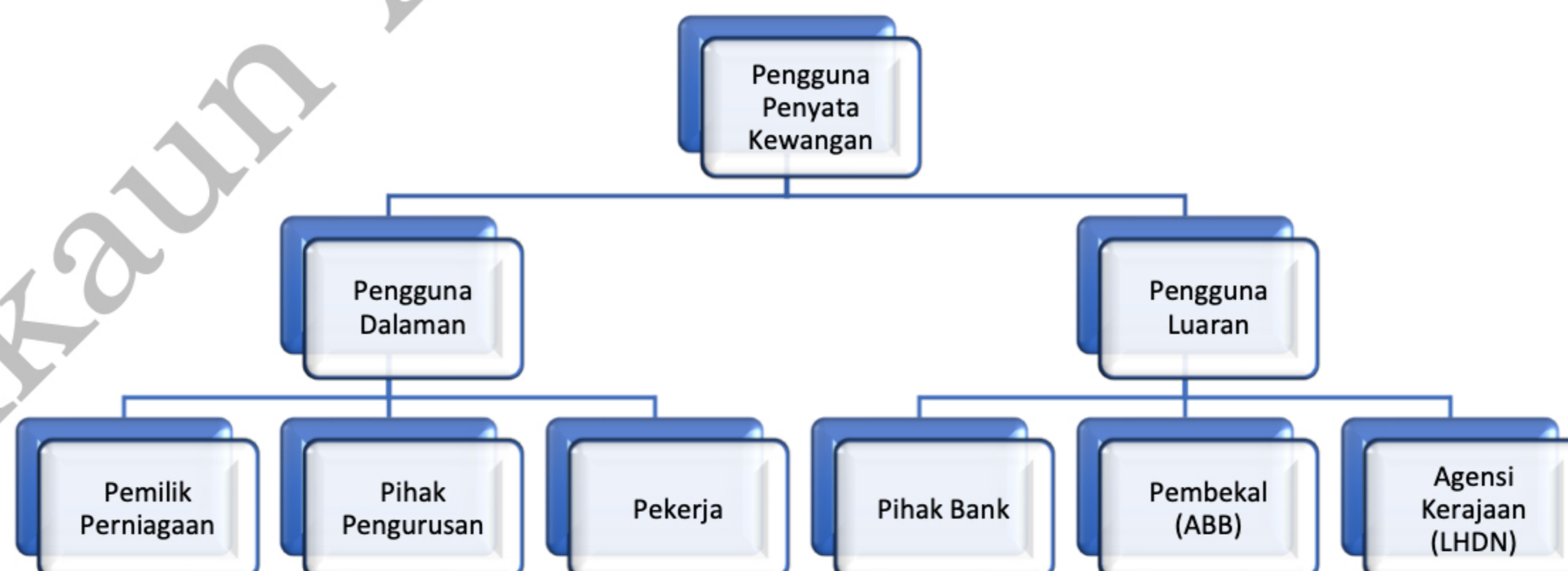
Ciri Kualitatif Penyata Kewangan

CIRI KUALITATIF ASAS		
Kerelevanan	➔	<ul style="list-style-type: none"> Maklumat Penyata Kewangan harus relevan Dapat mempengaruhi keputusan ekonomi
Perwakilan Benar	➔	<ul style="list-style-type: none"> Maklumat dalam Penyata Kewangan mesti bebas daripada kesilapan material dan tiada unsur berat sebelah dan tidak mengelirukan Semua data perlu didedahkan secara jujur tanpa berselindung
CIRI KUALITATIF TERTINGKAT		
Kebolehbandingan	➔	<ul style="list-style-type: none"> Maklumat dalam Penyata Kewangan tahun semasa mesti boleh dibandingkan dengan maklumat kewangan yang dikemukakan bagi tempoh perakaunan yang lepas
Kebolehfahaman	➔	<ul style="list-style-type: none"> Maklumat mesti mudah difahami oleh pengguna Penyata Kewangan dan dipersembahkan dengan jelas
Kebolehsahan	➔	<ul style="list-style-type: none"> Maklumat dalam Penyata Kewangan boleh disahkan dan dipercayai
Pemasaan	➔	<ul style="list-style-type: none"> Maklumat yang disampaikan tepat pada masanya dan lebih relevan kepada pengguna

Penyedia Penyata Kewangan

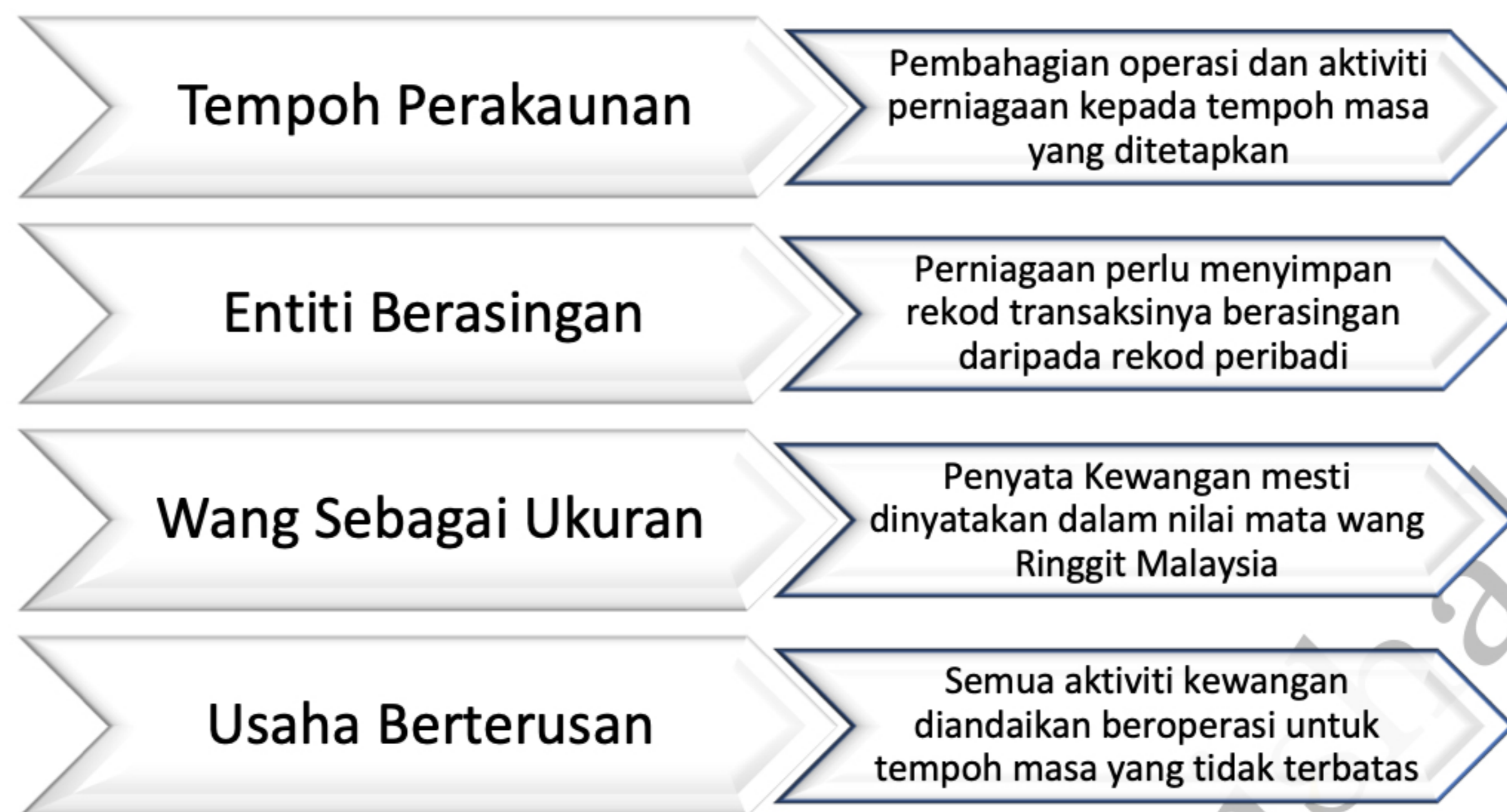

Pengguna Penyata Kewangan

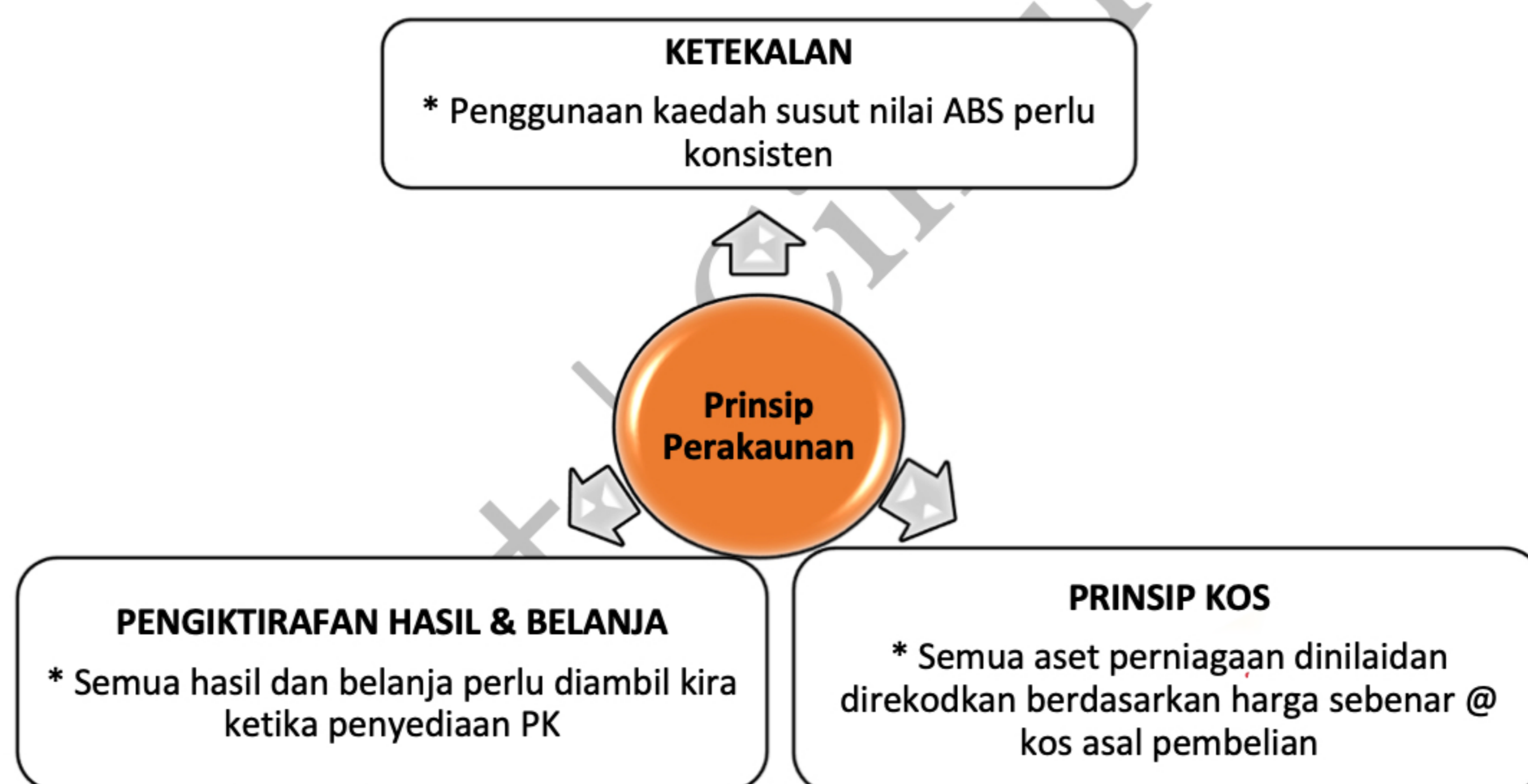

ANDAIAN , PRINSIP DAN BATASAN DALAM PERAKAUNAN

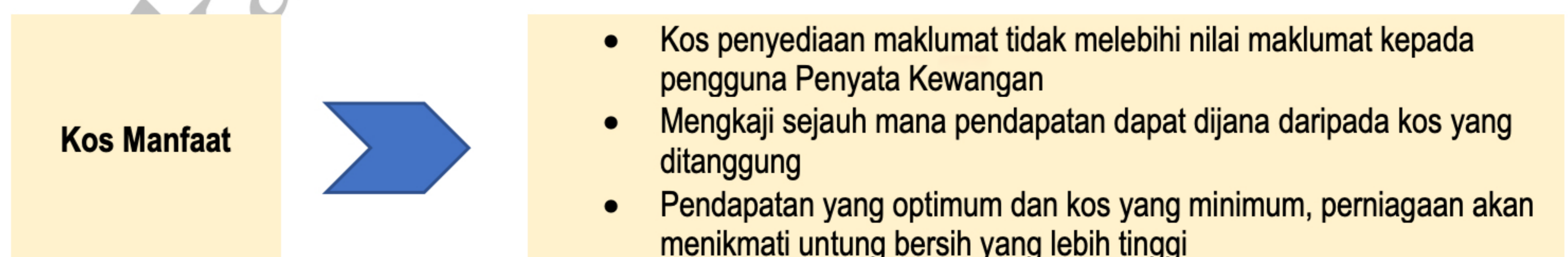
Andaian Perakaunan (TEWU)

Prinsip Perakaunan(PKPK)

Batasan Perakaunan

ENTITI PERNIAGAAN

Aspek	Milikan Tunggal	Perkongsian	Syarikat Berhad	Koperasi
Pemilikan	Dimiliki oleh seorang pemilik	Perkongsian biasa: Dimiliki oleh 2 – 20 orang pekongsi Perkongsian profesional: Dimiliki oleh 2 – 50 orang pekongsi	Syarikat Sendirian Berhad: 2 – 50 orang pemegang saham Syarikat Awam Berhad: 2 – tiada had maksimum jumlah pemegang saham	50 – tiada had maksimum jumlah anggota
Sumber modal	Disumbangkan oleh pemilik perniagaan	Disumbangkan oleh para pekongsi	Modal dikumpul daripada pemegang saham melalui terbitan saham dan langganan saham	Modal dikumpul daripada anggota melalui penerimaan fi masuk dan jualan saham
Tanggungjawab liabiliti	Menanggung liabiliti tidak terhad iaitu harta benda peribadi pemilik atau pekongsi akan digunakan untuk menjelaskan hutang jika perniagaan tidak berkemampuan membayar hutang semasa pembubaran		Menanggung liabiliti terhad setakat sumbangan modal yang dilaburkan	
Undang-undang	Berdaftar di bawah Akta Pendaftaran Perniagaan	Berdaftar di bawah Akta Perkongsian 1961	Berdaftar di bawah Akta Syarikat 1965	Berdaftar di bawah Akta Koperasi 1993
Keuntungan dan kerugian	Untung dinikmati sepenuhnya oleh pemilik manakala rugi ditanggung sepenuhnya oleh pemilik	Untung atau rugi akan diagihkan kepada para pekongsi mengikut syarat pembahagian untung atau rugi yang dipersetujui	Keuntungan diagihkan kepada para pemegang saham dalam bentuk dividen	Diagihkan kepada anggota koperasi dalam bentuk dividen
Pengurusan perniagaan	<ul style="list-style-type: none"> • Diuruskan oleh pemilik • Dibantu oleh ahli keluarga atau saudara 	<ul style="list-style-type: none"> • Diuruskan oleh pekongsi yang aktif 	<ul style="list-style-type: none"> • Diuruskan oleh Ahli Lembaga Pengarah yang dilantik dalam Mesyuarat Agung Tahunan	<ul style="list-style-type: none"> • Diuruskan oleh Anggota Lembaga Koperasi (ALK) yang dilantik dalam Mesyuarat Agung Tahunan
Faktor pemilihan	<ul style="list-style-type: none"> • Modal permulaan rendah • Pemilik bebas membuat keputusan perniagaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Pekongsi dapat menggabung modal dan kepakaran • Risiko kerugian ditanggung bersama 	<ul style="list-style-type: none"> • Berupaya untuk mengumpul modal yang lebih besar • Tanggungjawab liabiliti terhad 	<ul style="list-style-type: none"> • Diurus dan dikendalikan oleh anggota yang mempunyai objektif yang sama • Berupaya mengumpul modal yang besar

MODUL 2:

Klasifikasi Akaun dan Persamaan Perakaunan

MODUL 2: KLASIFIKASI AKAUN DAN PERSAMAAN PERAKAUNAN

KOMPONEN AKAUN PERDAGANGAN DAN UNTUNG RUGI DAN PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

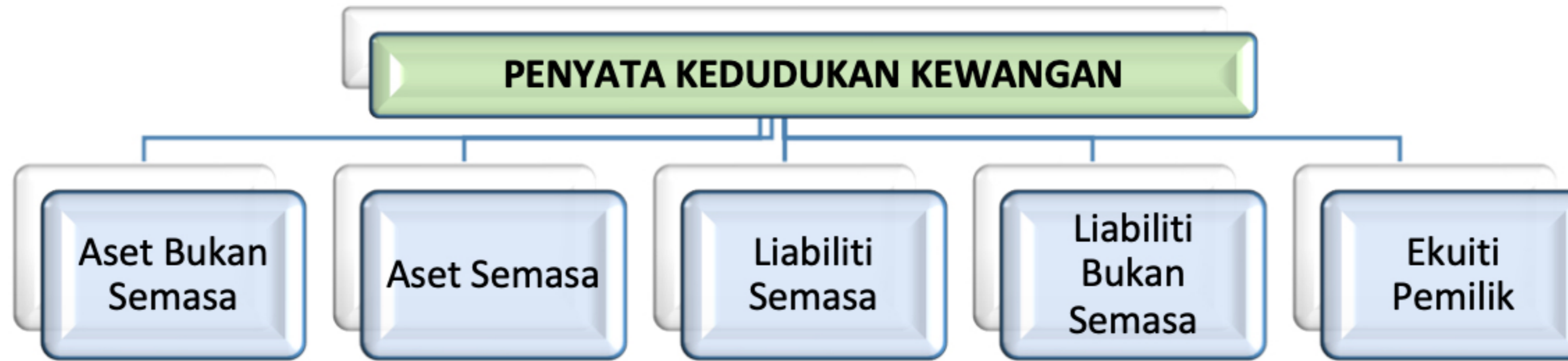
Komponen Penyata Pendapatan (Akaun Perdagangan dan Untung Rugi)

Akaun Perdagangan dan Untung Rugi

Nama Perniagaan		Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir ...			
		RM	RM	RM	RM
Akaun Perdagangan	Jualan				XX
	(-)Pulangan jualan				(XX)
	Jualan bersih				XX
	<u>Tolak : Kos Jualan</u>			XX	
	Inventori awal		XX		
	Belian		(XX)		
	(-)Pulangan belian		XX		
	Belian bersih				
	(+)Angkutan masuk	XX			
	Upah atas belian	XX			
Duti atas belian	XX				
Duti import	XX				
Insurans atas belian	XX	XX			
Kos belian			XX		
Kos barang untuk dijual			XX		
(-)Inventori akhir			(XX)		
Kos jualan				(XX)	
Untung kasar / Rugi Kasar				XX / (XX)	
Akaun Untung Rugi	<u>(+)Hasil</u>				
	Diskaun diterima			XX	
	Komisen diterima			XX	
	Sewa diterima			XX	
	Hutang lapuk terpulih			XX	
	Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu			XX	
	Untung Pelupusan atas ABS			XX	XX
	(-) Belanja				XX
	Diskaun diberi			XX	
	Kadar bayaran			XX	
	Insurans			XX	
	Alat tulis			XX	
	Gaji			XX	
	Susut nilai ABS			XX	
	Hutang ragu / Pertambahan PHR			XX	
Hutang lapuk			XX		
Rugi pelupusan atas ABS			XX	(XX)	
Untung Bersih / Rugi Bersih				XX/ (XX)	

Komponen Penyata Kedudukan Kewangan

Aset Bukan Semasa (ABS)	<ul style="list-style-type: none"> Aset / harta perniagaan yang mempunyai tempoh hayat penggunaan melebihi setahun kewangan Tahap kecairannya rendah
Aset Semasa (AS)	<ul style="list-style-type: none"> Aset / harta perniagaan yang tidak tahan lama Tempoh penggunaan kurang dari setahun Tahap kecairan tinggi
Liabiliti Semasa (LS)	<ul style="list-style-type: none"> Hutang / tanggungan perniagaan jangka pendek Perlu dijelaskan dalam tempoh masa setahun
Liabiliti Bukan Semasa (LBS)	<ul style="list-style-type: none"> Hutang / tanggungan perniagaan jangka panjang Hutang dijelaskan melebihi dari setahun
Ekuiti Pemilik (EP)	<ul style="list-style-type: none"> Pelaburan pemilik dalam perniagaannya Hutang perniagaan kepada pemilik

Penyata Kedudukan Kewangan

Nama Perniagaan Penyata Kedudukan Kewangan Pada...				
	Nilai Kos	Susut Nilai Terkumpul	Nilai Buku	Jumlah
	RM	RM	RM	RM
<u>ASET BUKAN SEMASA</u>				
Premis	XX		XX	XX
Kenderaan	XX	(XX)	XX	
Perabot	XX	(XX)	XX	
<u>ASET SEMASA</u>				
Inventori akhir			XX	XX
Bank			XX	
Tunai			XX	
Akaun Belum Terima		XX	XX	
(-) Peruntukan hutang ragu		(XX)	XX	
Simpanan Tetap			XX	
Pelaburan			XX	
Hasil Belum Terima			XX	
Belanja Prabayar			XX	
			XX	
<u>Tolak : LIABILITI SEMASA</u>				
Akaun belum bayar		XX		XX
Bank (overdraf)		XX		
Pinjaman (< 1 Tahun – Tahun depan)		XX		
Hasil Belum Terperoleh		XX		
Belanja Belum Bayar		XX	(XX)	
Modal kerja				XX
				XX
<u>EKUITI PEMILIK</u>				
Modal awal				XX
(+) Untung bersih				XX
(-) Ambilan				(XX)
Modal Akhir				XX
<u>LIABILITI BUKAN SEMASA</u>				
Pinjaman (> 1 tahun)				XX
				XX

ITEM SETIAP KOMPONEN AKAUN PERDAGANGAN DAN UNTUNG RUGI DAN PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

Akaun / Item dalam Akaun Perdagangan		
Item / Akaun	Komponen	Penerangan
Jualan	Hasil	Hasil jualan barang niaga atau perkhidmatan sama ada secara tunai atau secara kredit
Pulangan Jualan	Catatan Kontra	Akaun Belum Terima memulangkan barang niaga yang dibeli secara kredit kerana mungkin barang tersebut rosak/ terlebih nyata
Inventori Awal	Aset Semasa	Lebihan barang niaga perakaunan tahun lepas yang tidak dapat dijual dibawa ke perakaunan sekarang
Inventori Akhir	Aset Semasa	Lebihan barang niaga yang tidak dapat dijual dalam tempoh perakaunan sekarang dan akan dibawa ke perakaunan akan datang
Belian	Belanja	Belian barang niaga /perkhidmatan sama ada secara tunai atau secara kredit
Pulangan Belian	Catatan Kontra	Perniagaan memulangkan barang niaga yang dibeli secara kredit kepada ABB mungkin kerana rosak / terlebih nyata
Angkutan masuk	Belanja	Kos belian yang dibayar kepada ABB/pembekal untuk membawa barang niaga yang dibeli dari kedai pembekal ke kedai
Upah atas belian Duti import Insurans atas belian	Belanja	Kos belian yang terlibat semasa proses barang niaga dibeli dan dibawa masuk ke kedai
Akaun / Item dalam Akaun Untung Rugi		
Diskaun diterima	Hasil	Merupakan Diskaun Tunai yang diterima daripada Akaun Belum Bayar ketika membayar/ menjelaskan hutang
Komisen diterima		Perniagaan menerima komisen daripada individu/perniagaan lain
Sewa diterima		Menerima sewa daripada individu kerana menyewakan ruang kedai / bangunan
Hutang lapuk terpulih		Hutang lapuk ABT yang telah dibayar semula oleh wakil keluarga
Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu		Peruntukan Hutang Ragu pada tahun semasa telah berkurang dari perakaunan tahun lepas
Untung Pelupusan atas ABS		Untung yang diperoleh hasil daripada jualan ABS (Jualan ABS > Nilai Buku ABS)
Diskaun Diberi		Diskaun tunai yang diberi kepada ABT yang membayar / menjelaskan hutangnya
Kadar Bayaran / Utiliti	Belanja	Bil-bil api, air, unifi
Angkutan Keluar		Belanja pengangkutan yang dibayar / ditanggung oleh perniagaan untuk menghantar barang siap dari kedai ke pelanggan
Insurans		Insurans kedai / perniagaan
Alat Tulis		Belanja alat tulis yang digunakan dalam tempoh perakaunan
Gaji / Upah		Membayar gaji / upah pekerja
Susut Nilai ABS		Jumlah Susut Nilai ABS dalam tempoh perakaunan sahaja / ABS mengalami Susut Nilai dalam tempoh perakaunan
Hutang Ragu		Perniagaan baru mewujudkan Peruntukan Hutang Ragu dalam tempoh perakaunan
Pertambahan Peruntukan Hutang Ragu		Peruntukan Hutang Ragu pada tahun semasa telah bertambah dari perakaunan lepas
Hutang Lapuk		Hutang ABT yang telah dianggap lapuk/ Akaun ABT ditutup mungkin kerana telah meninggal, muflis, hilang
Rugi atas Pelupusan ABS		Rugi yang dialami hasil daripada jualan ABS (Nilai Buku ABS > Jualan ABS)

Akaun / Item yang ada dalam Penyata Kedudukan Kewangan			
Item / Akaun	Komponen	Penerangan	
Premis	Aset Bukan Semasa	Bangunan perniagaan	
Kenderaan		Kereta, Lori, motosikal yang digunakan untuk perniagaan	
Perabot		Perabot yang ada dalam perniagaan / kedai / pejabat seperti meja komputer, kerusi, kabinet, set sofa	
Alatan Pejabat		Komputer, laptop, mesin pencetak, mesin daftar tunai	
Kelengkapan		Penghawa dingin, Kipas, lampu	
Bank	Aset Semasa	Duit perniagaan yang ada dalam Akaun Bank perniagaan	
Tunai		Duit tunai yang ada dalam perniagaan / drawer	
Akaun Belum Terima		Individu/perniagaan/ pelanggan yang membeli barang niaga / ABS secara kredit	
Peruntukan Hutang Ragu		Satu Anggaran amaun hutang yang tidak dapat dikutip daripada Akaun Belum Terima	
Simpanan Tetap /pelaburan		sejenis simpanan di bank atau akaun pelaburan yang menjanjikan pelabur satu kadar faedah yang tetap dan tidak mengeluarkan dananya dalam jangka masa yang ditetapkan	
Hasil belum terima		Hasil yang sepatutnya diterima dalam tempoh perakaunan tetapi masih belum diterima lagi	
Belanja Prabayar		Belanja yang sepatutnya dibayar / dijelaskan pada perakaunan akan datang, tetapi telah dibayar pada tempoh perakaunan semasa	
Akaun Belum Bayar		Liabiliti Semasa	Pembekal yang membenarkan perniagaan membeli barang niaga / perkhidmatan secara kredit
Overdraf bank			Hutang perniagaan dengan pihak bank yang perlu dijelaskan dalam tempoh setahun (Amaun yang kecil / Baki dalam Akaun Bank (-))
Pinjaman	Liabiliti Semasa	Jumlah baki pinjaman yang perlu dijelaskan dalam tempoh setahun	
	Liabiliti Bukan Semasa	Jumlah baki pinjaman yang perlu dijelaskan lebih dari setahun	
Hasil Belum Terperoleh	Liabiliti Semasa	Hasil yang sepatutnya diterima pada perakaunan akan datang, tetapi telah diterima pada tempoh perakaunan semasa	
Belanja Belum Bayar	Liabiliti Semasa	Belanja yang sepatutnya dijelaskan dalam tempoh perakaunan semasa	
Modal Awal	Ekuiti Pemilik	Modal yang dibawa masuk ke dalam perniagaan semasa perniagaan baru ingin dibuka (Tunai , Bank, ABS)	
Modal Tambahan		Modal tambahan yang dibawa masuk ke dalam perniagaan ketika perniagaan telah beroperasi	
Untung Bersih		Untung perniagaan yang diperoleh daripada Akaun Untung Rugi (Hasil > Belanja) – Menambahkan Modal	
Rugi Bersih		Rugi yang dialami perniagaan daripada Akaun Untung Rugi (Belanja > Hasil) – Akan mengurangkan modal	
Ambilan		Mengambil barang niaga / tunai / ABS dari perniagaan bawa balik ke rumah untuk kegunaan peribadi / keluarga – Akan mengurangkan modal	
Modal Akhir		Jumlah modal diakhir tempoh perakaunan semasa (Modal Awal + Modal Tambahan + Untung Bersih / - Rugi Bersih – Ambilan	

PERSAMAAN PERAKAUNAN

Persamaan Perakaunan Tanpa Hasil dan Belanja

$$\text{Aset} = \text{Liabiliti} + \text{Ekuiti Pemilik}$$

Persamaan Perakaunan dengan Hasil dan Belanja

$$\text{Aset} = \text{Liabiliti} + \text{Modal} + \text{Untung Bersih / - Rugi Bersih}$$

Atau

$$\text{Aset} = \text{Liabiliti} + \text{Modal} + \text{Hasil} - \text{Belanja}$$

Dua bentuk soalan iaitu :

- **Bentuk 1:**
Sediakan Persamaan Perakaunan berdasarkan **Jadual Persamaan Perakaunan** yang disediakan dan sediakan **Penyata Kedudukan Kewangan**
- **Bahagian Ekuiti Pemilik ada lajur Modal dan Untung Bersih**

ASET					= LIABILITI + EKUITI PEMILIK		
<i>Contoh Urus niaga</i>	Bank	Akaun Belum Terima	Inventori	Kenderaan	Akaun Belum Bayar	Modal <i>(Modal Awal + Modal Tambahan - Ambilan)</i>	Untung Bersih <i>(Hasil - Belanja)</i>
Modal Awal	20 000			40 000		60 000	
Modal Tambahan	15 000					15 000	
Ambilan b/niaga			(450)			(450)	
Terima hasil	500						500
Bayar belanja	(760)						(760)

- **Bahagian Ekuiti Pemilik ada lajur Modal sahaja**

ASET					= LIABILITI + EKUITI PEMILIK		
<i>Contoh Urus niaga</i>	Bank	Akaun Belum Terima	Inventori	Kenderaan	Akaun Belum Bayar	Pinjaman	Modal <i>(Modal Awal + Modal Tambahan - Ambilan + Hasil - Belanja)</i>
Modal Awal	20 000			40 000			60 000
Modal Tambahan	15 000						15 000
Ambilan b/niaga			(450)				(450)
Terima hasil	500						500
Bayar belanja	(760)						(760)

- **Bahagian Ekuiti Pemilik ada lajur Modal , Ambilan dan Untung Bersih**

ASET					= LIABILITI + EKUITI PEMILIK			
<i>Contoh Urus niaga</i>	Bank	Akaun Belum Terima	Inventori	Kenderaan	Akaun Belum Bayar	Modal <i>(Modal Awal + Modal Tambahan)</i>	Ambilan	Untung Bersih <i>(Hasil - Belanja)</i>
Modal Awal	20 000			40 000		60 000		
Modal Tambahan	15 000					15 000		
Ambilan b/niaga			(450)				450	
Terima hasil	500							500
Bayar belanja	(760)							(760)

- Bahagian Ekuiti Pemilik ada lajur Modal , Ambilan dan Untung Bersih

Contoh Urus niaga	ASET				= LIABILITI + EKUITI PEMILIK			
	Bank	Akaun Belum Terima	Inventori	Kenderaan	Akaun Belum Bayar	Modal (Modal Awal + Modal Tambahan - Ambilan)	Hasil	Belanja
Modal Awal	20 000			40 000		60 000		
Modal Tambahan	15 000					15 000		
Ambilan b/niaga			(450)			(450)		
Terima hasil	500						500	
Bayar belanja	(760)							(760)

- Bentuk 2:**
Sediakan Penyata Kedudukan Kewangan (bentuk 'T') dengan menunjukkan jalan kerja di luar Penyata Kedudukan Kewangan .

Jalan Kerja / Pengiraan:

Bank	=	XX +X(Duit masuk) -X(Duit keluar) = XXX
Inventori	=	XX +X(Inv +) -X(Inv -) = XXX
Akaun Belum Terima	=	XX +X(ABT +) -X(ABT -) = XXX
Kenderaan	=	XX +X -XX = XXX
Perabot	=	XX +X(beli Perabot) -X(Jual Perabot) = XXX
Akaun Belum Bayar	=	XX +X -XX = XXX
Modal	=	XX +X(Modal Tambahan) -X(Ambilan) = XXX
Pinjaman	=	XX -X(Bayar Pinjaman) = XXX
Untung Bersih	=	XX +X(Hasil) -X(Belanja) = XXX

2 Penyata Kedudukan Kewangan untuk Persamaan Perakaunan MESTILAH DALAM BENTUK 'T'

PERNIAGAAN AAA PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA				
ASET BUKAN SEMASA	RM	RM	EKUITI PEMILIK	RM
Perabot		XX	Modal Awal	XX
Kenderaan		XX	Tambah: Modal Tambahan	XX
		XX	Tambah: Untung Bersih	XX
ASET SEMASA			+	
Inventori	XX		Tolak: Ambilan	XX
Akaun Belum Terima	XX		Modal Akhir	XX
Bank	XX	XX		XX
			LIABILITI SEMASA	
			Akaun Belum Terima	XX
			LIABILITI BUKAN SEMASA	
			Pinjaman	XX
		XXX		XXX

CATATAN KONTRA DAN CARTA AKAUN

- Catatan yang **mengurangkan baki akaun induk / berkaitan dengannya**
- Catatan Kontra **tidak boleh** diklasifikasikan sebagai Hasil, Belanja, Aset, Liabiliti dan Ekuiti Pemilik
- Catatan Kontra akan ditolak dengan Akaun Berkaitan di Akaun Perdagangan dan Penyata Kedudukan Kewangan

Akaun Berkaitan	Catatan Kontra
Akaun Perdagangan	
Belian (Dt)	Pulangan Belian (Kt)
Jualan (Kt)	Pulangan Jualan (Dt)
Penyata Kedudukan Kewangan	
Aset Bukan Semasa (Dt)	Susut Nilai Terkumpul (Kt)
Akaun Belum Terima (Dt)	Peruntukan Hutang Ragu (Kt)
Modal (Kt)	Ambilan (Dt)

CARTA AKAUN

- Carta Akaun merupakan senarai nombor dan tajuk bagi semua akaun yang disusun secara sistematik untuk tujuan perekodan dalam sistem perekodan berkomputer.
- Dalam Carta Akaun, semua akaun yang terlibat akan dikumpul dan disusun mengikut kelasnya.
- Setiap akaun yang terkandung dalam Carta Akaun diberi nama akaun berserta nombor yang tersendiri. Lazimnya, nombor yang diberi kepada sesuatu akaun mengandungi sekurang-kurangnya 3 digit seperti yang berikut:

415

- Digit pertama menunjukkan klasifikasi suatu akaun sama ada akaun itu merupakan aset, liabiliti atau kelas akaun yang lain.
- Sebagai contoh, '4' mewakili Akaun Belanja
- Digit-digit berikutnya menunjukkan kedudukan akaun tersebut dalam lejar, misalnya '15' mewakili muka surat ke-15 ataupun Akaun Belanja yang ke-15.

MODUL 3:

Dokumen Perniagaan Sebagai Sumber Maklumat

MODUL 3: DOKUMEN PERNIAGAAN SEBAGAI SUMBER MAKLUMAT

DOKUMEN PERNIAGAAN / DOKUMEN SUMBER

Dokumen Sumber		Buku Catatan Pertama	Huraian	
Bil Tunai	Asal	Buku Tunai (Kt)	Belian barang niaga secara tunai	
	Salinan	Buku Tunai (Dt)	Jualan Barang niaga secara tunai	
Resit Rasmi	Asal	Buku Tunai (Kt)	Menjelaskan hutang kepada pembekal (ABB)	
			Bayar Insurans, Kadar Bayaran, Sewa (Belanja)	
	Salinan	Buku Tunai (Dt)	ABT menjelaskan hutang	
			Terima sewa, komisen (Hasil)	
Keratan Cek		Buku Tunai (Kt)	Bayar sewa, gaji, upah, Insurans dengan cek (Belanja)	
Baucar Pembayaran		Buku Tunai (Kt)	Beli ABS dengan cek	
Slip Daftar Tunai		Buku Tunai Bank +, Tunai -	Bayar gaji, Upah, sewa (Belanja yang tiada resit)	
Maklumat Debit		Buku Tunai (Kt)	Duit tunai perniagaan dibankkan	
Maklumat Kredit		Buku Tunai (Dt)	Caj bank, Buku Cek, Faedah atas pinjaman	
Memo		Jurnal Am		Terima dividen, pindahan kredit
				Ambilan barang niaga
			Ambilan ABS	
			Bawa masuk ABS	
	Buku Tunai (Kt)		Ambilan Tunai	
			Ambil tunai untuk Derma /Promosi	
	Buku Tunai (Dt)		Bawa masuk Tunai	
Invois	Asal	Jurnal Belian	Belian barang niaga secara kredit	
	Salinan	Jurnal Jualan	Jualan barang niaga secara kredit	
Nota Debit	Asal	Jurnal Belian	Caj tambahan dikenakan oleh ABB	
	Salinan	Jurnal Jualan	Invois terkurang catat	
Nota Kredit	Asal	Jurnal Pulangan Belian	Pulangan barang niaga kepada pembekal / Pulangan Belian / Invois terlebih caj	
	Salinan	Jurnal Jualan	Pulangan barang niaga oleh ABT / Pulangan Jualan / Invois terlebih caj	
Bil Bayaran		Buku Tunai (Kt)	Menjelaskan bil-bil	
Folio Pelanggan		Buku Tunai (Dt)	Perkhidmatan yang diberikan kepada pelanggan dan pembayaran oleh pelanggan	

DOKUMEN BUKAN SUMBER

Penyata Akaun		<ul style="list-style-type: none"> Dikeluarkan oleh pembekal kepada pelanggan sebagai peringatan tentang jualan, bayaran dan baki yang belum dijelaskan
Penyata Bank		<ul style="list-style-type: none"> Penyata bulanan yang menyenaraikan semua urusan niaga yang dibuat melalui bank

DISKAUN NIAGA DAN DISKAUN TUNAI

MODUL 4:

Buku Catatan Pertama

MODUL 4: BUKU CATATAN PERTAMA

BUKU CATATAN PERTAMA (BCP)

- Buku catatan asal yang merekodkan segala urusan niaga perniagaan
- Semua urusan niaga akan direkodkan terlebih dahulu dalam BCP sebelum dipindahkan ke dalam lejar

Jenis –Jenis Buku Catatan Pertama

Jurnal	Bahagian	Fungsi
Jurnal Am	Merekod urusan niaga yang tidak boleh direkodkan dalam mana-mana Buku Catatan Pertama yang lain iaitu Jurnal Khas, Buku Tunai dan Buku Tunai Runcit	
Jurnal Khas	Jurnal Belian	Merekod belian barang niaga secara kredit daripada ABB
	Jurnal Jualan	Merekod Jualan barang niaga secara kredit kepada ABT
	Jurnal Pulangan Belian	Pulangan barang niaga daripada ABB
	Jurnal Pulangan Jualan	Pulangan barang niaga oleh ABT
	Jurnal Penerimaan Tunai	Merekod penerimaan tunai dan bank
	Jurnal Pembayaran Tunai	Merekod pembayaran tunai dan bank
Buku Tunai	Merekod segala urusan niaga yang melibatkan tunai dan bank	
Buku Tunai Runcit	Merekodkan perbelanjaan harian yang melibatkan pembayaran amaun yang kecil dan tidak sesuai dibayar dengan cek	

JURNAL AM

Tarikh		Jurnal Am Butir	Fol	Debit RM	JA Kredit RM
201X					
Jan	1	Tunai	BT	XX	
		Bank	BT	XX	
		Modal	LA		XX
		(Catatan Pembukaan)		XX	XX
	5	Kedai Perabot Ali	LA	XX	
		Perabot	LA		XX
		(Jualan ABS secara kredit)			
	8	Kenderaan	LA	XX	
		Gagah Autocar	LA		XX
		(Belian ABS secara kredit)			
	12	Perabot / Promosi / Derma	LA	XX	
		Belian	LA		XX
		(Ambilan barang niaga untuk perniagaan /promosi/ derma)			
	16	Ambilan	LA	XX	
		Belian	LA		XX
		(Ambilan barang niaga untuk kegunaan peribadi)			
	19	Ambilan	LA	XX	
		Alatan Pejabat	LA		XX
		(Ambilan ABS untuk kegunaan peribadi)			
	23	Perabot / Kenderaan	LA	XX	
		Modal Tambahan / Modal	LA		XX
		(Bawa masuk ABS ke dalam perniagaan sebagai modal tambahan)			

JURNAL KHAS

- Jurnal Khas digunakan untuk merekodkan segala urusan niaga yang kerap berlaku (**belian dan jualan barang niaga secara kredit dan pulangan barang niaga** oleh ABT dan kepada ABB)

i) Jurnal Jualan

Fungsi	Dokumen
<ul style="list-style-type: none"> Jualan Barang Niaga secara kredit kepada Akaun Belum Terima Menambahkah hutang ABT 	<ul style="list-style-type: none"> Invois Salinan Nota Debit Salinan (Invois Tambahan)

Format Jurnal Jualan

No. Invois Salinan (berturut)

JURNAL JUALAN			
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
2018			
Jan 5	Perniagaan AAA	Inv 123	XX
12	Perniagaan BBB	Inv 124	XX
31	Akaun Jualan (Kt)		XXX

Tarikh urusan niaga →

Jurnal Jualan ditutup dengan Akaun Jualan (Kt)

Nama Akaun Belum Terima

Jumlah Jualan Kredit.

ii) Jurnal Belian

Fungsi	Dokumen
<ul style="list-style-type: none"> Belian Barang Niaga secara kredit daripada Akaun Belum Bayar Menambahkan hutang kepada ABB 	<ul style="list-style-type: none"> Invois Asal Nota Debit Asal (Invois Tambahan)

Format Jurnal Belian

No. Invois Asal (x berturut)

JURNAL BELIAN			
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
2018			
Jan 5	Perniagaan CCC	Inv 123	XX
12	Perniagaan DDD	Inv 278	XX
31	Akaun Belian (Dt)		XXX

Tarikh urusan niaga →

Jurnal Belian ditutup dengan Akaun Belian (Dt)

Nama Akaun Belum Bayar

Jumlah Belian Kredit.

iii) Jurnal Pulangan Jualan

Fungsi	Dokumen
<ul style="list-style-type: none"> Pulangan Jualan Barang Niaga daripada Akaun Belum Terima Mengurangkan hutang ABT 	<ul style="list-style-type: none"> Nota Kredit Salinan

Format Jurnal Pulangan Jualan

No. Nota Kredit Salinan (berturut)

JURNAL PULANGAN JUALAN			
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
2018			RM
Jan 5	Perniagaan AAA	NK 123	XX
12	Perniagaan BBB	NK 124	XX
31	Akaun Pulangan Jualan (Dt)		XXX

Tarikh urus niaga → (Jan 5, 12, 31)
 Nama Akaun Belum Terima → (Perniagaan AAA, Perniagaan BBB)
 Jumlah Pulangan Jualan → (XXX)

Jurnal Pulangan Jualan ditutup dengan Akaun Pulangan Jualan (Dt)

iv) Jurnal Pulangan Belian

Fungsi	Dokumen
<ul style="list-style-type: none"> Pulangan Belian Barang Niaga kepada Akaun Belum Bayar Mengurangkan hutang ABB 	<ul style="list-style-type: none"> Nota Kredit Asal

Format Jurnal Pulangan Belian

No. Nota Kredit Asal (x berturut)

JURNAL PULANGAN BELIAN			
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
2018			RM
Jan 5	Perniagaan CCC	NK 123	XX
12	Perniagaan DDD	Nk 657	XX
31	Akaun Pulangan Belian (Kt)		XXX

Tarikh urus niaga → (Jan 5, 12, 31)
 Nama Akaun Belum Bayar → (Perniagaan CCC, Perniagaan DDD)
 Jumlah Pulangan Belian → (XXX)

Jurnal Pulangan Belian ditutup dengan Akaun Pulangan Belian (Kt)

v) Jurnal Penerimaan Tunai (JTT)

Fungsi	Dokumen
<ul style="list-style-type: none"> Merekodkan semua penerimaan tunai dan cek Merekodkan penerimaan hasil daripada jualan barang niaga, kutipan daripada Akaun Belum Terima dan lain-lain penerimaan Tiada baki b/b atau h/b dalam Jurnal Penerimaan Tunai 	<ul style="list-style-type: none"> Bil Tunai (Salinan) Resit Rasmi (Salinan) Slip bank (Kontra) Memo (Modal / Modal Tambahan)

Format Jurnal Penerimaan Tunai

JURNAL PENERIMAAN TUNAI									
Tarikh	Butir	No. Resit	F	Tunai	Bank	Diskaun diberi	Akaun Belum Terima	Jualan	Lain-Lain Akaun
20X8				RM	RM	RM	RM	RM	RM
Jan 1	Modal				10 000				10 000
7	Jualan			300				300	
12	Jualan				1 500			1 500	
18	Bank (K)			1 000					
22	Perniagaan Munir				1 700	300	2 000		
23	Tunai (K)				3 500				
26	Komisen			200					200

↑	↑	↑	↑	↑	↑
Jumlah Tunai (Dt)	Jumlah Bank (Dt)	Jumlah Diskaun diberi (Dt)	Jumlah Kutipan dari ABT (Kt)	Jumlah Jualan Tunai (Kt)	Hasil (Kt)

vi) Jurnal Pembayaran Tunai (JBT)

Fungsi	Dokumen
<ul style="list-style-type: none"> Merekodkan semua pembayaran tunai dan cek Merekodkan belian barang niaga, bayaran kepada Akaun Belum Bayar dan lain-lain pembayaran tuna / bank Tiada baki b/b atau h/b dalam Jurnal Pembayaran Tunai 	<ul style="list-style-type: none"> Bil Tunai (Asal) Resit Rasmi (Asal) Keratan Cek Slip daftar tunai Baucar pembayaran Memo (Ambilan tunai) Bil Bayaran

Format Jurnal Pembayaran Tunai

JURNAL PEMBAYARAN TUNAI									
Tarikh	Butir	No. Resit	F	Tunai	Bank	Diskaun diterima	Akaun Belum Bayar	Belian	Lain-Lain Akaun
20X8				RM	RM	RM	RM	RM	RM
Jan 1	Belian			100				100	
7	Belian				2 100			2 100	
12	Pembekal Hafiz				3 700	300	4 000		
18	Tunai (K)				1 000				
22	Kadar bayaran			150					150
23	Bank (K)			3 500					

↑	↑	↑	↑	↑	↑
Jumlah Tunai (Kt)	Jumlah Bank (Kt)	Jumlah Diskaun diterima (Kt)	Jumlah bayaran kepada ABB (Dt)	Jumlah Belian Tunai (Dt)	Belanja (Dt)

BUKU TUNAI

- Merekod semua urus niaga yang melibatkan penerimaan dan pembayaran tunai atau cek (duit tunai / bank keluar masuk)
- Diskaun tunai iaitu Diskaun Diterima dan Diskaun Diberi turut direkod dalam Buku Tunai

FORMAT BUKU TUNAI

Dt						Buku Tunai						Kt		
Tarikh	Butir	F	Disk. Diberi	Tunai	Bank	Tarikh	Butir		Disk. Diterima	Tunai	Bank			
2019			RM	RM	RM	2019			RM	RM	RM			
Jan 1	Modal / Baki b/b ①			2000	10000	Jan 1	Belian ①			500				
	Jualan ②				2500		ABB Abu ②		130		1500			
	Komisen ③			200			Kenderaan ③				2500			
	ABT Ali ④		150		3000		Insurans ④				700			
	Perabot ⑤			200			Ambilan ⑤			250				
	Tunai ⑥	K			2000		ABT Ani (CTL) ⑥				200			
	Bank ⑦	K		1000			Bank ⑥	K		2000				
	ABT Ani ④				200		Tunai ⑦	K			1000			
	Modal Tambahan ⑧			1000		31	*Baki h/b ⑦			1650	16800			
	Pinjaman ⑨				5000									
			₹ 150	4400	22700				₹ 130	4400	22700			
				⑨							⑨			
Feb 1	*Baki b/b			1650	16800									
				⑩										

Petunjuk	Keterangan
Bahagian Debit Buku Tunai	
①	Memulakan Perniagaan dengan Modal @ Baki b/b (Rujuk Jurnal Am)
②	Merekod jualan barang niaga secara tunai
③	Merekod penerimaan hasil (Komisen, Upah, Sewa diterima dll)
④	ABT menjelaskan hutangnya dan memberi diskaun tunai kepada ABT
⑤	Menjual ABS perniagaan dan mendapat tunai
⑥	Catatan Kontra - Memasukkan tunai perniagaan ke dalam Akaun Bank (Bank + , Tunai -)
⑦	Catatan Kontra – Mengeluarkan tunai dari Ak Bank untuk kegunaan perniagaan (Tunai +, Bank -)
⑧	Pemilik membawa tunai ke dalam perniagaan sebagai modal tambahan
⑨	Perniagaan menerima pinjaman daripada bank
Bahagian Kredit Buku Tunai	
①	Belian barang niaga secara tunai
②	Menjelaskan hutang ABB dan menerima diskaun tunai
③	Membeli ABS perniagaan dengan cek / tunai
④	Merekod perbelanjaan perniagaan (Gaji, Insurans, Sewa, Kadar Bayaran, Promosi, Derma dll)
⑤	Pemilik mengambil tunai / cek perniagaan untuk kegunaan peribadi
⑥	Cek ABT yang diterima tidak laku dan dipulangkan oleh bank (Cek Tendang)
⑦	Baki akhir tunai dan bank: <ul style="list-style-type: none"> Jumlah Debit > Jumlah Kredit -> Baki h/b (Kredit) , Baki b/b (Debit) - Normal Jumlah Kredit > Jumlah Debit -> Baki h/b (Debit) , Baki b/b (Kredit) – Tidak Normal (Bank Sahaja)
⑧	Jumlah Diskaun Diterima dan Diskaun Diberi
⑨	Jumlah besar Tunai dan Bank
⑩	Baki b/b (Baki akhir tempoh perakaunan dibawa ke tempoh perakaunan akan datang)

n/b

BUKU TUNAI RUNCIT

- Merekod perbelanjaan @ pembayaran tunai yang mempunyai amaun yang kecil, kerap berlaku dan tidak sesuai dibayar menggunakan cek

Sistem Panjar

- Digunakan untuk menguruskan dana tunai runcit perniagaan.
- Juruwang akan memperuntukkan sejumlah wang tunai pada awal setiap bulan bagi menjelaskan perbelanjaan yang amaunnya kecil.
- Setiap hujung bulan pula, akan dihitung jumlah perbelanjaan yang telah dibayar.
- Sekeping cek akan dikeluarkan untuk tujuan rekupmen bagi wang yang telah dibelanjakan .

FORMAT BUKU TUNAI RUNCIT

Tarikh	Butir	F	Penerimaan	Pembayaran	Analisis Bayaran					
					Pos	Tambang	Alat Tulis	Belanja Am	F	Pelbagai
2019			RM	RM	RM	RM	RM	RM		RM
Jan 1	Baki b/b ①		50							
	Bank / Tunai ②		250							
	Kertas A4 ③			24			24			
	Tambang Teksi ③			12		12				
	Baiki Tombol Pintu ③			25				25		
	Minyak ③			5		5				
	Pinjaman Ali ④			50						50
	Setem & Sampul Surat ③			13	13					
	Minuman 3 in 1 ③			25				25		
	Dakwat / Ink ③			30			30			
	Surat Berdaftar / Pos Laju ③			18	18					
	Sampul Surat ③			5			5			
	Belian ④			30						30
	Pinjaman Ali ⑤		50							
			350	237 ⑥	31	17	59	50		80
31	Baki h/b			113 ⑦			⑥			-
			350	350						
Feb 1	Baki b/b		113 ⑧							
	Bank		187 ⑨							

Petunjuk	Keterangan
①	Baki wang bulan lepas yang tidak habis digunakan untuk panjar wang runcit
②	Cek atau Tunai yang diberikan oleh juruwang untuk kegunaan Tunai Runcit
③	Merekod perbelanjaan mengikut Analisis
④	Perbelanjaan yang jarang-jarang berlaku dan direkodkan dalam bahagian 'Pelbagai'
⑤	Penerimaan pinjaman
⑥	Jumlah perbelanjaan
⑦	Baki akhir / Baki wang panjar runcit yang masih tidak dibelanjakan lagi dan akan dibawa ke bulan hadapan
⑧	Baki awal (b/b) yang dibawa dari akhir bulan lepas untuk digunakan pada bulan tersebut
⑨	Rekupmen / Cek yang dikeluarkan oleh juruwang untuk dibelanjakan pada bulan tersebut . Rekupmen hendaklah tidak melebihi Dana Tunai Runcit yang telah ditetapkan

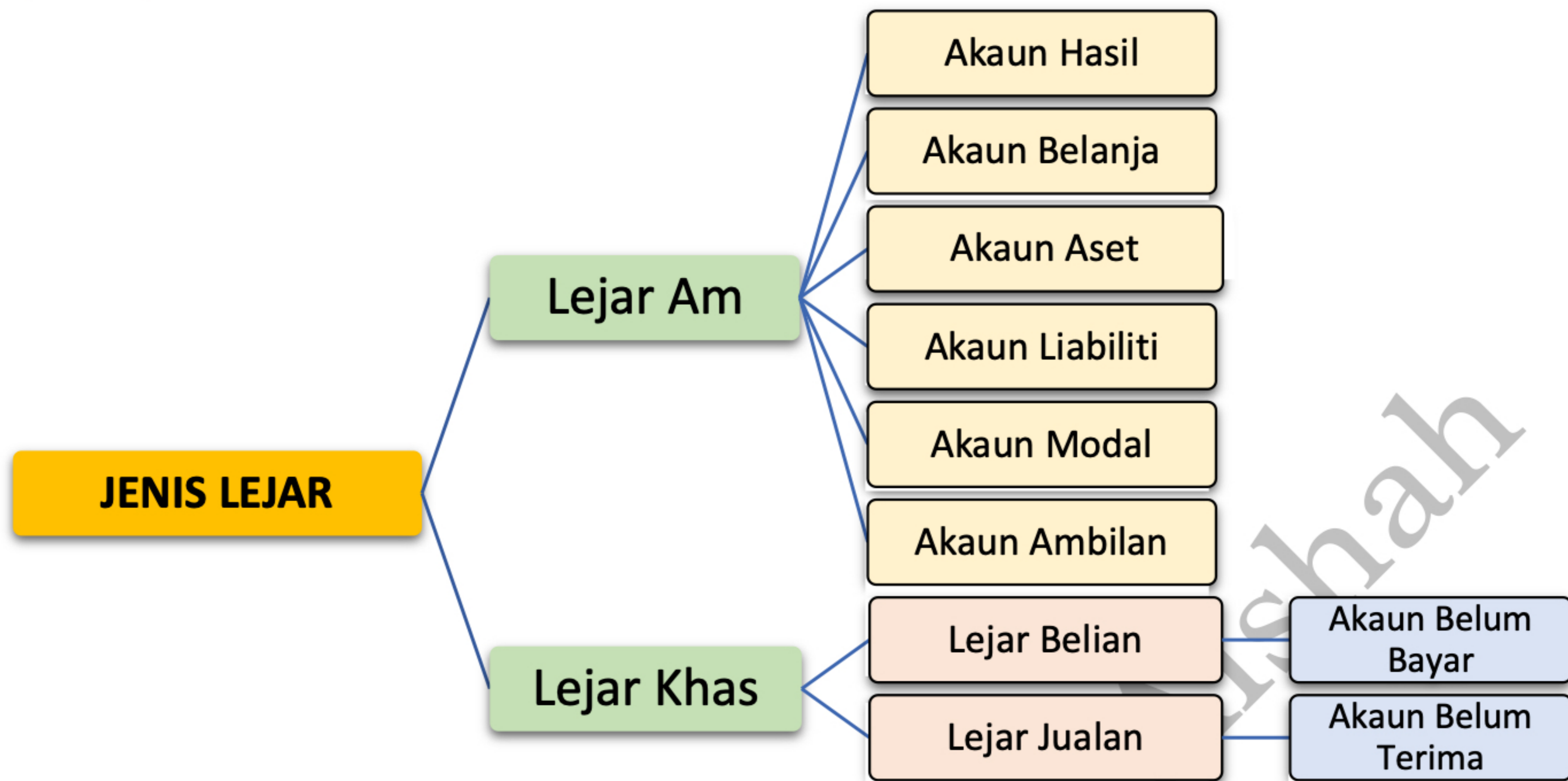
MODUL 5:

Lejar

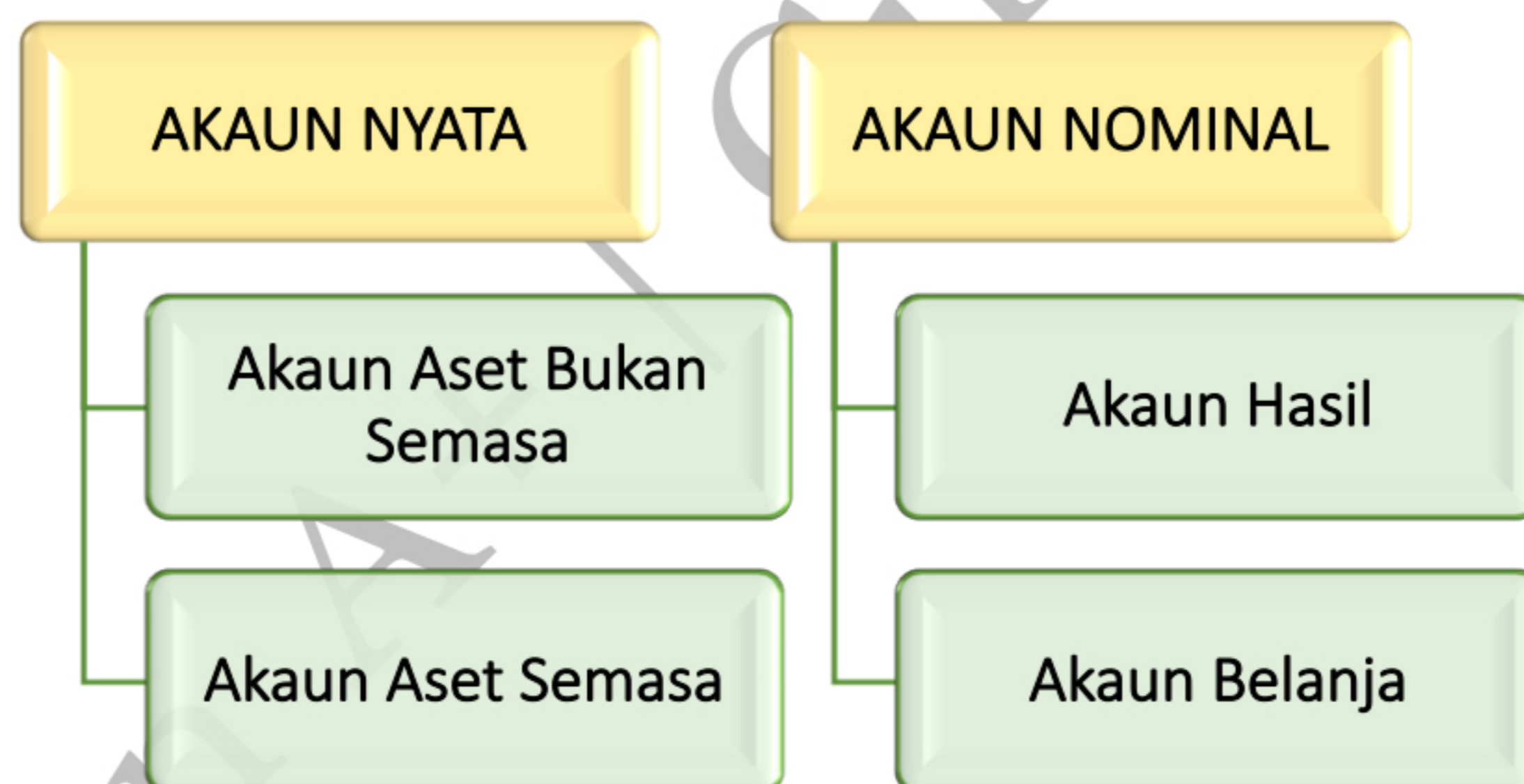

MODUL 5 : LEJAR

LEJAR

KLASIFIKASI AKAUN

SISTEM CATATAN BERGU

- Satu urusan niaga
- 2 Akaun
- Satu Debit, Satu Kredit
- Amaun yang sama

BELANJA	ASET	BAA AMBILAN	LEH LIABILITI	EKUITI	HASIL
Bertambah DT	Bertambah DT Berkurang KT	Bertambah DT	Bertambah KT Berkurang DT	Bertambah KT Berkurang DT	Bertambah KT

Pengeposan dari Jurnal Am ke Lejar

- Perniagaan baru membuka perniagaan dengan modal

Jurnal Am				JA	
Tarikh	Butir		Fol	Debit	Kredit
201X				RM	RM
Jan 1	Tunai		BT	5 000	
	Bank		BT	20 000	
	Kenderaan		LA	15 000	
	Modal		LA		40 000
	(Catatan Pembukaan)			40 000	40 000

Buku Tunai					BT				
Tarikh	Butir	F	Tunai	Bank	Tarikh	Butir	F	Tunai	Bank
201X			RM	RM				RM	RM
Jan 1	Modal	JA	5 000	20 000					

Akaun Modal				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				201X			RM
				Jan 1	Tunai	JA	5 000
					Bank	JA	20 000
					Kenderaan	JA	15 000

Akaun Kenderaan				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
201X			RM				RM
Jan 1	Modal	JA	15 000				

- **Perniagaan membuka perniagaan dengan baki-baki**

Jurnal Am			JA		
Tarikh	Butir		Fol	Debit	Kredit
201X				RM	RM
Jan 1	Tunai		BT	5 000	
	Bank		BT	20 000	
	Kenderaan		LA	15 000	
	Akaun Belum Terima : Perniagaan Azriel		LJ	2 000	
	Akaun Belum Bayar : Pembekal Harith		LB		1 000
	Modal		LA		41 000
	(Catatan Pembukaan)			42 000	42 000

Buku Tunai					BT				
Tarikh	Butir	F	Tunai	Bank	Tarikh	Butir	F	Tunai	Bank
201X			RM	RM				RM	RM
Jan 1	Baki b/b	JA	5 000	20 000					

Akaun Modal					LA		
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
201X			RM				RM
Jan 1	Baki b/b	JA	41 000				

Akaun Kenderaan					LA		
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
201X			RM				RM
Jan 1	Modal	JA	15 000				

Akaun Belum Terima : Perniagaan Azriel					LJ		
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
201X			RM				RM
Jan 1	Baki b/b	JA	2 000				

Akaun Belum Bayar: Pembekal Harith					LB		
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
201X			RM				RM
Jan 1	Baki b/b	JA	1 000				

Pengeposan dari Jurnal Jualan ke Lejar

<p>Buka Akaun Jualan(Kredit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab Jualan ialah Hasil. • Butir : Akaun Belum Terima • Ambil <i>total up</i> Jualan Kredit. • Tarikh hujung bulan 	<p>Buka akaun Akaun Belum Terima (Debit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab Aset bertambah. • Butir : Jualan • Ikut tarikh dan amaun Jualan kepada ABT
---	---

JURNAL JUALAN JJ			
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
20X8			RM
Jan 5	Perniagaan Danish	Inv 123	2 300
12	Perniagaan Najmi	Inv 124	4 100
31	Akaun Jualan (Kt)		6 400

Akaun Jualan				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				201X			RM
				Jan 31	Akaun Belum Terima	JJ	6 400

Akaun Belum Terima : Perniagaan Danish				LJ			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 5	Jualan	JJ	2 300				

Akaun Belum Terima : Perniagaan Najmi				LJ			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 12	Jualan	JJ	4 100				

Pengeposan dari Jurnal Belian ke Lejar

<p>Buka Akaun Belian (Debit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab Belian ialah Belanja. • Butir : Akaun Belum Bayar • Ambil <i>total up</i> Belian Kredit. • Tarikh hujung bulan. 	<p>Buka akaun ABB (Kredit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab Liabiliti bertambah. • Butir : Belian • Ikut tarikh dan amaun belian daripada ABB
---	--

JURNAL BELIAN			JB
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
2018			RM
Jan 5	Pembekal Fauzan	Inv 123	3 200
12	Pembekal Shaiful	Inv 459	900
31	Akaun Belian (Dt)		4 100

Akaun Belian				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
201X			RM				RM
Jan 31	Akaun Belum Bayar	JJB	4 100				

Akaun Belum Bayar: Pembekal Fauzan				LB			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				201X			RM
				Jan 5	Belian	JB	3 200

Akaun Belum Bayar: Pembekal Shaiful				LB			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				201X			RM
				Jan 12	Belian	JB	900

Pengeposan dari Jurnal Pulangan Jualan ke Lejar

<p>Buka Akaun Pulangan Jualan(Debit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab kontra kepada Jualan (Kredit). • Butir : Akaun Belum Terima • Ambil <i>total up</i> Pulangan Jualan. • Tarikh hujung bulan. 	<p>Buka akaun ABT (Kredit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab Aset / hutang ABT berkurang. • Butir : Pulangan Jualan • Ikut tarikh dan amaun Jualan
---	--

JURNAL PULANGAN JUALAN			JPJ
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
20X8			RM
Jan 7	Perniagaan Danish	NK 123	200
31	Akaun Pulangan Jualan (Dt)		200

Akaun Pulangan Jualan				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 31	Akaun Belum Terima	JPJ	200				

Akaun Belum Terima : Perniagaan Danish				LJ			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 7	Pulangan Jualan	JPJ	200				

Pengeposan dari Jurnal Pulangan Belian ke Lejar

<p>Buka Akaun Pulangan Belian(Kredit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab kontra kepada Belian (Debit). • Butir Akaun Belum Bayar. • Ambil <i>total up</i> Pulangan Belian. • Tarikh hujung bulan 	<p>Buka akaun ABB (Debit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebab Liabiliti / hutang kepada ABB berkurang. • Butir : Pulangan Belian • Ikut tarikh dan amaun Jualan
--	---

JURNAL PULANGAN BELIAN			JPB
Tarikh	Butir	No. Dok	Jumlah
20X8			RM
Jan 15	Pembekal Shaiful	NK 789	100
31	Akaun Pulangan Belian (Kt)		100

Akaun Pulangan Belian				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				20X8			RM
				Jan 31	Akaun Belum Bayar	JPB	100

Akaun Belum Bayar: Pembekal Shaiful				LB			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 15	Pulangan Belian	JPB	100				

Pengeposan dari Jurnal Penerimaan Tunai dan Pembayaran Tunai ke Lejar

Cara untuk memindahkan jumlah tunai dan jumlah bank dari Jurnal Penerimaan Tunai dan Jurnal Pembayaran Tunai ke dalam Akaun Tunai dan Akaun Bank untuk mendapatkan baki akhir Tunai dan Bank

JURNAL PENERIMAAN TUNAI									
Tarikh	Butir	No. Resit	F	Tunai (Dt)	Bank (Dt)	Diskaun diberi (Dt)	Akaun Belum Terima (Kt)	Jualan (Kt)	Lain-Lain Akaun (Kt)
20X8				RM	RM	RM	RM	RM	RM
Jan 1	Modal				10 000				10 000
7	Jualan			1 300				1 300	
12	Jualan				1 500			1 500	
15	Perniagaan Qalam			900			900		
18	Bank (K)			1 000					
22	Perniagaan Qalam				1 700	300	2 000		
23	Tunai (K)				3 500				
26	Komisen			2 000					2 000
				5200	16700	300	2900	2800	12000

JURNAL PEMBAYARAN TUNAI									
Tarikh	Butir	No. Resit	F	Tunai (Kt)	Bank (Kt)	Diskaun diterima (Kt)	Akaun Belum Bayar (Dt)	Belian (Dt)	Lain-Lain Akaun (Dt)
20X8				RM	RM	RM	RM	RM	RM
Jan 1	Belian			100				100	
7	Belian				2 100			2 100	
12	Pembekal Hafiz				3 700	200	3 900		
18	Tunai (K)				1 000				
22	Kadar bayaran			150					150
	Pembekal Hafiz			200			200		
23	Bank (K)			3 500					
				3950	6800	200	4100	2200	150

Akaun Tunai				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 31	Jumlah Penerimaan	JTT	5 200	Jan 31	Jumlah Pembayaran Baki h/b	JBT	3 950

Akaun Bank				LA			
Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 31	Jumlah Penerimaan	JTT	16 700	Jan 31	Jumlah Pembayaran Baki h/b	JBT	6 800

Cara untuk memindahkan jumlah amaun dari Lajur Diskaun diberi, Lajur Akaun Belum Terima Lajur Jualan dan Lajur Lain-lain Akaun ke akaun-akaun yang berkaitan

JURNAL PENERIMAAN TUNAI

Tarikh	Butir	No. Resit	F	Tunai (Dt)	Bank (Dt)	Diskaun diberi (Dt)	Akaun Belum Terima (Kt)	Jualan (Kt)	Lain-Lain Akaun (Kt)
20X8				RM	RM	RM	RM	RM	RM
Jan 1	Modal				10 000				10 000
7	Jualan			1 300				1 300	
12	Jualan				1 500			1 500	
15	Perniagaan Qalam			900			900		
18	Bank (K)			1 000					
22	Perniagaan Qalam				1 700	300	2 000		
23	Tunai (K)				3 500				
26	Komisen			2 000					2 000
				5200	16700	300	2900	2800	12000

Akaun Diskaun Diberi

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 31	Akaun Belum Terima	JTT	300				

Akaun Belum Terima : Perniagaan Qalam

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
				Jan 15	Tunai	JTT	900
				22	Bank	JTT	1700
					Diskaun diberi	JTT	300

Akaun Jualan

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				20X8			RM
				Jan 7	Tunai	JTT	1 300
				12	Bank	JTT	1500

Akaun Modal

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				20X8			RM
				Jan 1	Bank	JTT	10 000

Akaun Komisen

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
				20X8			RM
				Jan 26	Tunai	JTT	2 000

Cara untuk memindahkan jumlah amaun dari Lajur Diskaun diterima, Lajur Akaun Belum Bayar, Lajur Belian dan Lajur Lain-lain Akaun ke akaun-akaun yang berkaitan

JURNAL PEMBAYARAN TUNAI									
Tarikh	Butir	No. Resit	F	Tunai (Kt)	Bank (Kt)	Diskaun diterima (Kt)	Akaun Belum Bayar (Dt)	Belian (Dt)	Lain-Lain Akaun (Dt)
20X8				RM	RM	RM	RM	RM	RM
Jan 1	Belian			100				100	
7	Belian				2 100			2 100	
12	Pembekal Hafiz				3 700	200	3 900		
18	Tunai (K)				1 000				
22	Kadar bayaran			150					150
	Pembekal Hafiz			200			200		
23	Bank (K)			3 500					
				3950	6800	200	4100	2200	150

Akaun Diskaun Diterima

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				
Jan 31	Akaun Belum Bayar	JBT	200				

Akaun Belum Bayar : Pembekal Hafiz

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				
Jan 12	Bank	JBT	3 700				
	Diskaun diterima	JBT	200				
22	Tunai		200				

Akaun Belian

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 1	Tunai	JBT	100				
7	Bank	JBT	2 100				

Akaun Kadar Bayaran

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 22	Tunai	JBT	150				

Pengeposan dari Buku Tunai ke Lejar

- Akaun yang dibuka mesti bersilang / cross dengan **Buku Tunai**
- Butir : **Tunai** atau **Bank** sahaja. Ikut tarikh urus niaga
- Jangan lupa buka **Akaun Diskaun Diberi (Dt)** dan **Akaun Diskaun Diterima (Kt)** – **Tidak perlu cross**

Dt		Buku Tunai						Kt			
Tarikh	Butir	F	Disk. Diberi	Tunai	Bank	Tarikh	Butir	F	Disk. Diterima	Tunai	Bank
20X8			RM	RM	RM	20X8			RM	RM	RM
Jan 1	Modal	JA			10 000	Jan 5	Belian	LA		500	
7	Jualan	LA		2 500		31	Gaji	LA			1 100
24	Perniagaan Ali	LJ	150		3 000		Baki h/b			2 000	11 900
			150	2 500	13 000					2 500	13 000
			LA								
Feb 1	Baki b/b			2 000	11 900						

Akaun Modal LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 1	Bank	BT	10 000				

Akaun Jualan LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 7	Tunai	BT	2 500				

Akaun Belum Terima : Perniagaan Ali LJ

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 24	Diskaun diberi	BT	150				
	Bank	BT	3 000				

Akaun Belian LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 5	Tunai	BT	500				

Akaun Gaji LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
201X			RM				RM
Jan 31	Bank	BT	1 100				

Akaun Diskaun Diberi LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 31	Akaun Belum Terima	BT	150				

***Untuk Akaun Diskaun diberi atau Diskaun Diterima – ambil nilai total up.**

Pengeposan dari Buku Tunai Runcit ke Lejar

- Lejar / Akaun dibuka berdasarkan Lajur Analisis Bayaran
- Butir : **Tunai Runcit (Dt)**
- Ambil nilai total up dan tarikh pada akhir bulan

BUKU TUNAI RUNCIT

Tarikh	Butir	F	Penerimaan	Pembayaran	Analisis Bayaran				
					Pos	Tambang	Alat Tulis	F	Pelbagai
20X8			RM	RM	RM	RM	RM		RM
Jan 1	Baki b/b		50						
4	Bank / Tunai		250						
12	Kertas A4			24			24		
16	Tambang Teksi			12		12			
20	Pinjaman Ali			50				LA5	50
23	Surat Berdaftar			18	18				
24	Sampul Surat			5			5		
28	Pinjaman Ali	LA5	50						
			350	109	18	12	29		50
31	Baki h/b			241	LA1	LA2	LA3		
			350	350					
Feb1	Baki b/b		241						
	Bank		59						

Akaun Pos

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 31	Tunai Runcit	BTR	31				

Akaun Tambang

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 31	Tunai Runcit	BTR	17				

Akaun Alat Tulis

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM				RM
Jan 31	Tunai Runcit	BTR	29				

Akaun Pinjaman Ali

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 31	Tunai Runcit	BTR	50	Jan 31	Tunai Runcit	BTR	50

Cara menutup Akaun / Mengimbangkan Lejar

- Semua akaun dalam lejar perlu ditutup pada akhir bulan atau akhir tempoh perakaunan.
- Mengimbangkan akaun bermaksud kedua-dua bahagian akaun perlu seimbang untuk mencari beza antara jumlah bahagian debit dan jumlah bahagian kredit akaun tersebut.

Langkah

- Jumlahkan bahagian debit dan bahagian kredit
- Untuk mencari **baki / angka imbangan**:

$$\text{Baki / Angka Imbangan} = \text{Jum. bahagian yang besar} - \text{Jum. bahagian yang kecil}$$

- **Baki / Angka Imbangan** perlu diletakkan di bahagian bawah **jumlah bahagian yang kecil**
- **Butir baki @ angka imbangan** bergantung kepada akaun tersebut:
- Letak **total up** dengan jumlah angka bahagian yang besar

Akaun	Butir Baki / Angka Imbangan Ditutup dan dipindahkan ke...
<ul style="list-style-type: none"> • Akaun-akaun Hasil • Akaun-akaun Belanja 	Akaun Untung Rugi
<ul style="list-style-type: none"> • Akaun Jualan • Belian • Akaun Kontra (Pulangan Jualan, Pulangan Belian) • Semua Akaun Kos Belian (Angkutan masuk, Upah atas belian, Duti Import, Insurans atas Belian) 	Akaun Perdagangan
Akaun Nyata iaitu Akaun Aset, Liabiliti dan Ekuiti Pemilik bakinya perlu dibawa ke perakaunan hadapan	
<ul style="list-style-type: none"> • Akaun Aset • Liabiliti • Ekuiti Pemilik • Akaun Kontra (Susut Nilai Terkumpul, Peruntukan Hutang Ragu) 	Baki h/b dan Baki b/b

Contoh Akaun / Lejar yang perlu ditutup dan dipindahkan ke Akaun Perdagangan

Akaun Jualan

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Dis 31	Akaun Perdagangan		2 500	Jan 7	Tunai	BT	2 500
			2 500				2 500

Angka Imbangan akan dipindahkan ke AP

Akaun Belian

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 5	Tunai	BT	500	Jan 21	Ambilan	JA	200
25	Bank	BT	5 600	31	Akaun Perdagangan		5 900
			6 100				6 100

Angka Imbangan akan dipindahkan ke AP

Contoh Akaun / Lejar yang perlu ditutup dengan Akaun Untung Rugi

Akaun Gaji

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 15	Bank	BT	1 100	Dis 31	Akaun Untung Rugi		2 200
31	Bank	BT	1 100				2 200
			2 200				2 200

Angka Imbangan yang akan dipindahkan ke AUR

Akaun Komisen

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8				20X8			RM
Jan 31	Akaun Untung Rugi		2 000	Jan 26	Tunai	JTT	2 000

Angka Imbangan yang akan dipindahkan ke AUR

Contoh Akaun / Lejar yang perlu ditutup dengan Baki h/b dan Baki b/b

Akaun Belum Terima : Perniagaan Ali

LJ

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 5	Jualan		5 000	Jan 24	Bank	BT	3 500
				31	Baki h/b		1 500
			5 000				5 000
Feb 1	Baki b/b		1 500				

Butir Angka Imbangan ditulis Baki h/b dan dibawa ke baki b/b

Baki b/b akan dibawa ke PKK

Akaun Pinjaman Ali

LA

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Jan 31	Baki h/b		10 000	Jan 1	Bank	BT	10 000
							10 000
			10 000				
				Feb 1	Baki b/b		10 000

Butir Angka Imbangan ditulis Baki h/b dan dibawa ke baki b/b

Baki b/b akan dibawa ke PKK

Kesan dan Akibat Sistem Catatan Bergu Tidak Digunakan dalam Merekodkan Urus Niaga

Akibat: Imbangan Duga tidak seimbang Kesan:

- Untung rugi yang diperoleh tidak tepat.
- Kedudukan kewangan tidak dapat ditentukan dengan tepat.
- Perbandingan prestasi perniagaan antara tahun yang disediakan kurang tepat.
- Catatan tidak lengkap.

AKAUN KAWALAN

- Ringkasan **Akaun Belum Terima** dalam Lejar Jualan dan **Akaun Belum Bayar** dalam Lejar Belian
- Akaun Kawalan memudahkan syarikat untuk menentukan jumlah Akaun Belum Terima dan Akaun Belum Bayar seterusnya membolehkan Imbangan Duga disediakan.

Akaun Kawalan Belum Terima

Menambahkan hutang ABT				Mengurangkan hutang ABT			
Akaun Kawalan Belum Terima							
Tarikh	Butir	Fol	Jumlah	Tarikh	Butir	Fol	Jumlah
2019			RM	2019			RM
Jan 1	Baki b/b (<i>normal</i>)		XX	Jan 1	Baki b/b (<i>x normal</i>)		XX
31	Jualan (kredit)	JJ1	XX	31	Pulangan Jualan	JPJ1	XX
	Bank (Cek Tak Laku)	BT1	XX		Diskaun Diberi	BT1	XX
	Diskaun Diberi(Dibatalkan)	JA1	XX		Bank / Tunai	BT1	XX
	Faedah	JA1	XX		Hutang Lapuk	JA1	XX
	Baki h/b (<i>x normal</i>)		XX		Kontra	BT1	XX
			XX		Baki h/b (<i>Normal</i>)		XX
			XX				XX
Feb 1	Baki b/b		XX		Baki b/b		XX

Berbaki debit kerana ABT ialah Aset Semasa

Berbaki kredit kerana Pulangan b/niaga oleh ABT diskaun diberikan kepada ABT setelah hutang dijelaskan oleh ABT

Butir	Rujukan / Sumber Maklumat dari Buku Catatan Pertama
Baki b/b	Jurnal Am (<i>Total-up</i> semua baki ABT)
Jualan	Jurnal Jualan (<i>Ambil Total-up</i>)
Bank (Cek Tak Laku)	Buku Tunai (Kt)
Diskaun Diberi (Dibatalkan)	Jurnal Am (Kt)
Faedah	Jurnal Am (Kt)
Pulangan Jualan	Jurnal Pulangan Jualan (<i>Ambil Total-up</i>)
Diskaun Diberi	Buku Tunai (Dt) (<i>Ambil Total-up</i>)
Bank / Tunai	Buku Tunai (Dt)
Hutang Lapuk	Jurnal Am (Dt)
Kontra	Jurnal Am / Maklumat tambahan

Akaun Kawalan Belum Bayar

Mengurangkan hutang kita dengan ABB

Menambahkan hutang kita dengan ABB

Akaun Kawalan Belum Bayar

Tarikh	Butir	Fol	Jumlah	Tarikh	Butir	Fol	Jumlah
2019			RM	2019			RM
Jan 1	Baki b/b (<i>x normal</i>)		XX	Jan 1	Baki b/b (<i>normal</i>)		XX
31	Pulangan Belian	JPB1	XX	31	Belian (kredit)	JB1	XX
	Diskaun Diterima	BT1	XX		Angkutan Masuk	JA1	XX
	Bank	BT1	XX		Faedah	JA1	XX
	Kontra	BT1	XX		Baki h/b (<i>x normal</i>)		XX
	Baki h/b (<i>normal</i>)		XX				
			XX				XX
Feb 1	Baki b/b		XX		Baki b/b		XX

Berbaki debit kerana Pulangan b/niaga dan diskaun diberikan kepada kita/peniaga setelah hutang dijelaskan

Berbaki kredit kerana ABB ialah Liabiliti Semasa

Butir	Rujukan / Sumber Maklumat dari Buku Catatan Pertama
Baki b/b	Jurnal Am (<i>Total-up</i> semua baki ABB)
Belian	Jurnal Belian (<i>Ambil Total-up</i>)
Angkutan Masuk	Jurnal Am (Dt)
Faedah	Jurnal Am (Dt)
Pulangan Belian	Jurnal Pulangan Belian (<i>Ambil Total-up</i>)
Diskaun Diterima	Buku Tunai (Kt) (<i>Ambil Total-up</i>)
Bank / Tunai	Buku Tunai (Kt)
Kontra	Jurnal Am / Maklumat tambahan

TIPS AKAUN KAWALAN

- Kedua-dua pindahan / kontra mestilah di sebelah yang mengurangkan.
- Hanya jualan kredit barang niaga dan belian kredit sahaja direkodkan.
- Jualan tunai dan belian tunai hendaklah diabaikan.
- Hutang lapuk terpulih dan peruntukan hutang ragu diabaikan

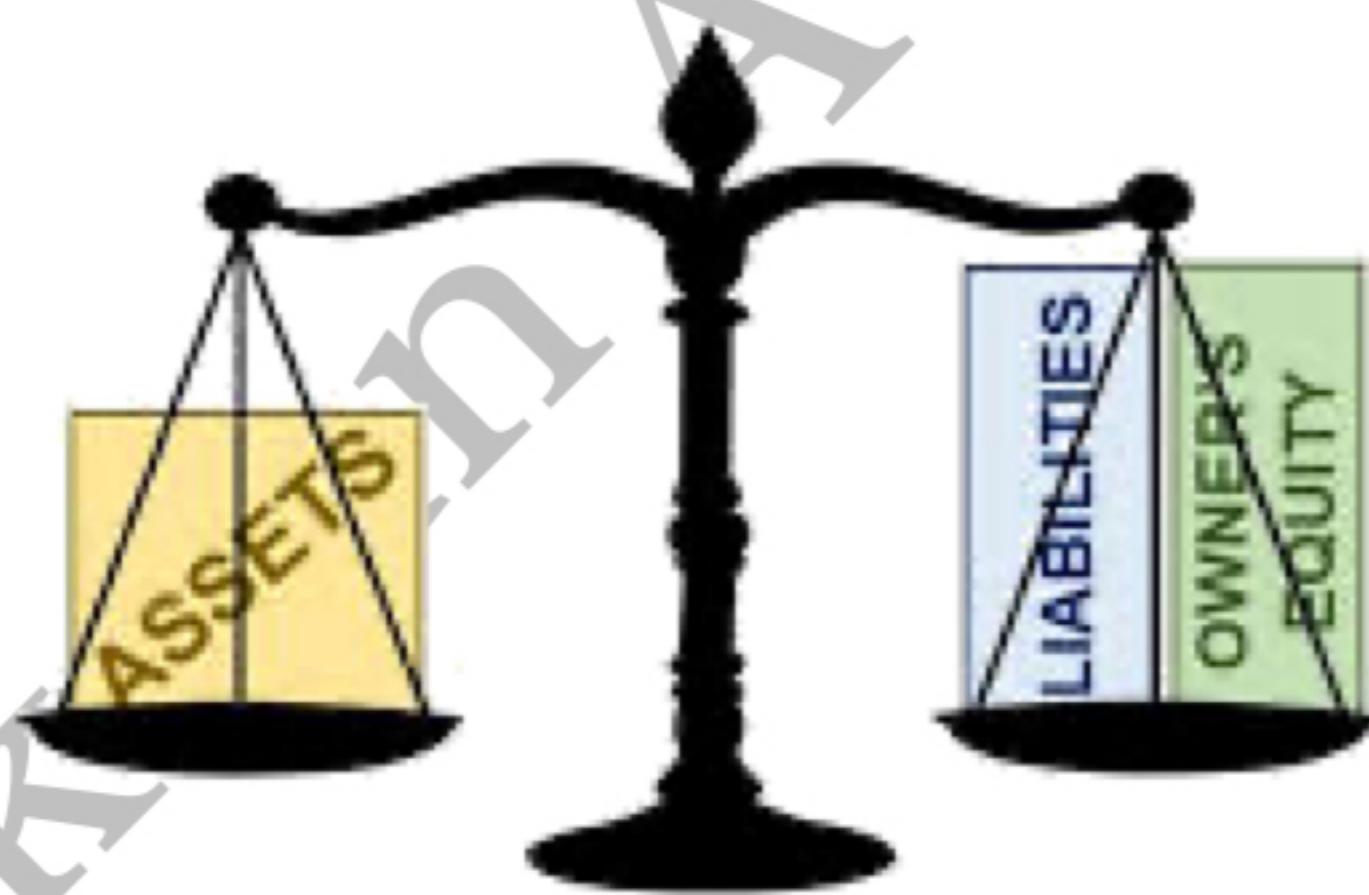
CATATAN KONTRA

- Berlaku apabila sesebuah perniagaan menjual secara kredit dan juga membeli secara kredit daripada pihak yang sama
- Peniaga adalah ABT dan ABB kepada perniagaan pada masa yang sama
- Hutang di antara ABT dengan ABB diselaraskan pembayarannya melalui catatan kontra
- Terdapat dua jenis catatan kontra:
 - Dari Lejar Jualan ke Lejar Belian
 - Dari Lejar Belian ke Lejar Jualan
- Debit Akaun Kawalan Belum Bayar dan kredit Akaun Kawalan Belum Terima.

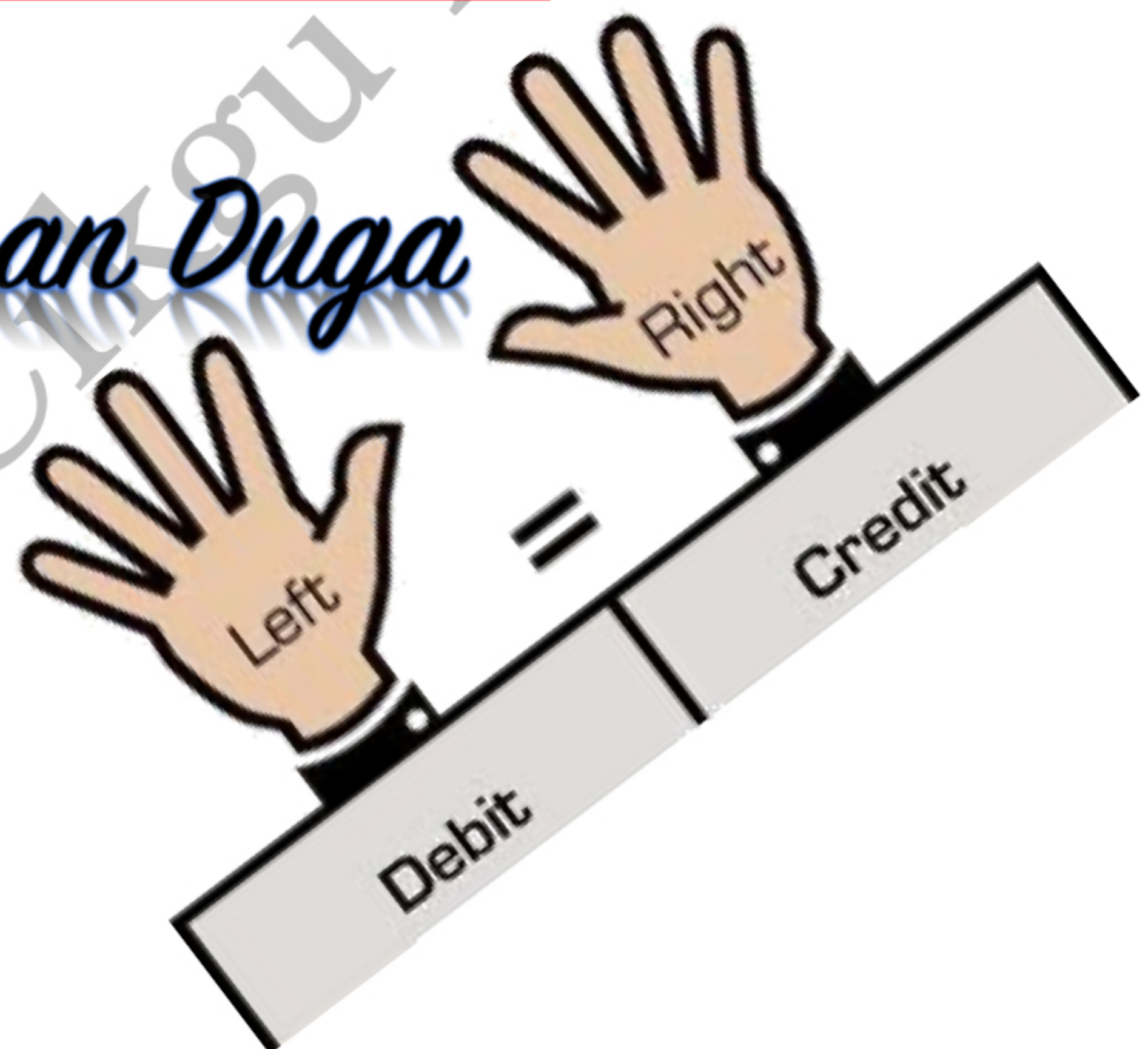
MODUL 6:

● *Imbangan Duga*

Balance Sheet

It has to balance

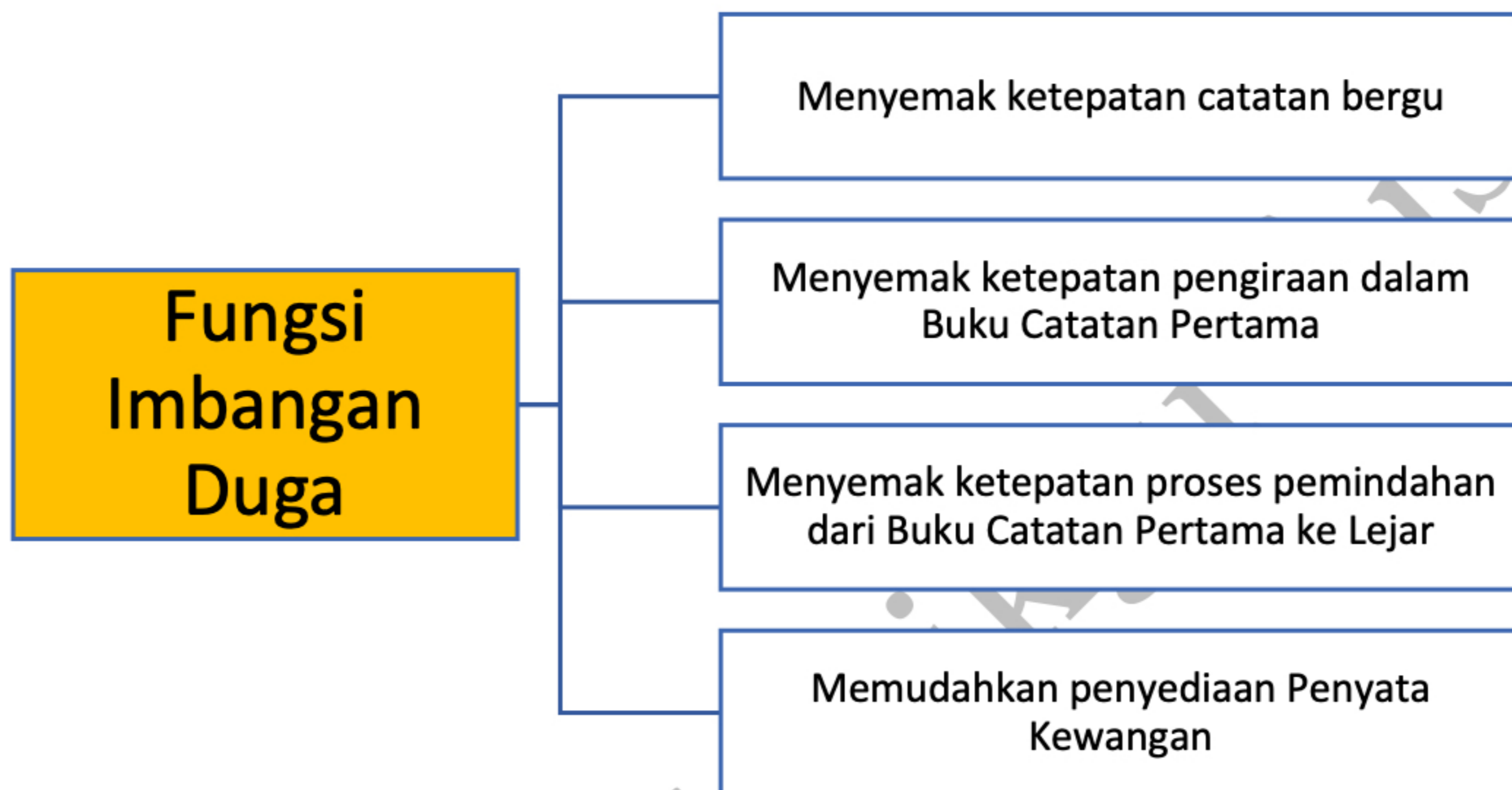

MODUL 6 : IMBANGAN DUGA

IMBANGAN DUGA

- Senarai **baki debit** dan **baki kredit** yang diambil daripada **akaun-akaun lejar** pada satu tarikh tertentu.
- Disediakan untuk menyemak ketepatan Sistem Catatan Bergu.
- Jika Imbangan Duga tidak seimbang atau terdapat perbezaan antara jumlah bahagian debit dan bahagian kredit maka kesilapan telah berlaku.

Fungsi Imbangan Duga

Imbangan Duga

Bentuk 'T'

Bentuk Lajur

Format

Format

Perniagaan ABC
Imbangan Duga pada ...

Perniagaan ABC
Imbangan Duga pada ...

Akaun yang berbaki debit	Akaun yang berbaki kredit
---------------------------------	----------------------------------

Butir	Debit	Kredit
Nama Akaun	Baki akaun di bahagian debit	Baki akaun di bahagian kredit

Format Imbangan Duga Bentuk Lajur

Perniagaan ABC Imbangan Duga pada ...			
Butir	Fol	Debit RM	Kredit RM
*Bank	BT	XX	*XX
Tunai	BT	XX	
Tunai Runcit	BTR	XX	
Kenderaan	LA	XX	
Alatan Pejabat	LA	XX	
Kelengkapan	LA	XX	
Premis	LA	XX	
Inventori	LA	XX	
Modal	LA		XX
Jualan	LA		XX
Pulangan Jualan	LA	XX	
Belian	LA	XX	
Pulangan Belian	LA		XX
Ambilan	LA	XX	
Gaji	LA	XX	
Alat Tulis			
Kadar bayaran	LA	XX	
Derma	LA	XX	
Promosi	LA	XX	
Diskaun Diberi	LA	XX	
Faedah atas pinjaman	LA	XX	
Diskaun Diterima	LA		XX
Komisen	LA		XX
Faedah atas simpanan	LA		XX
Pinjaman	LA		XX
Akaun Belum Terima	LJ	XX	
Akaun Belum Bayar	LB		XX
		XX	XX

Jumlah Debit dan Kredit Seimbang

***Kedudukan Akaun Bank akan berada di bahagian kredit jika overdraf bank**

Kekangan dalam Imbangan Duga

- Imbangan Duga yang seimbang tidak menggambarkan ia bebas daripada kesilapan kerana sesetengah kesilapan tidak akan menjejaskan keseimbangan Imbangan Duga.
- Kesilapan ini dipanggil kesilapan tidak ketara

Kesilapan Tidak Ketara		Penerangan
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan Ketinggalan Satu Urus Niaga		<ul style="list-style-type: none">• Berlaku apabila sesuatu urus niaga langsung tidak direkodkan dalam mana-mana buku perakaunan.
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan Terbalik atau Songsang		<ul style="list-style-type: none">• Berlaku apabila akaun yang sepatutnya didebitkan telah dikreditkan dan begitulah sebaliknya.
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan Komisen		<ul style="list-style-type: none">• Berlaku apabila terdapat satu urus niaga direkodkan menggunakan Sistem Catatan Bergu tetapi ke dalam akaun perorangan yang salah.
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan Saling Mengimbangi		<ul style="list-style-type: none">• Berlaku apabila kesilapan di bahagian debit telah diimbangi oleh kesilapan kedua yang berlaku di bahagian kredit.
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan Prinsip		<ul style="list-style-type: none">• Berlaku apabila sesuatu urus niaga direkodkan dalam akaun yang salah tetapi mematuhi peraturan Sistem Catatan Bergu.
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan Amaun		<ul style="list-style-type: none">• Berlaku apabila jumlah amaun sesuatu urus niaga direkodkan dengan amaun yang salah dalam Buku Catatan Pertama dan dipindahkan ke dalam lejar.

HUBUNGAN ANTARA IMBANGAN DUGA, INVENTORI AKHIR DAN PENYATA KEWANGAN

Inventori

- Barang niaga yang dimiliki untuk dijual semula dan merupakan Aset Semasa bagi sesebuah perniagaan.
- Bagi perkilangan, inventornya terdiri daripada bahan mentah, barang separuh siap dan barang siap.
- Inventori akan dinilai pada akhir tempoh perakaunan untuk menghitung kos jualan dan untung kasar.
- Dalam Akaun Perdagangan dan Untung Rugi, inventori akhir perlu dinilai untuk menghitung nilai kos jualan dan seterusnya nilai untung kasar.

Sistem Inventori Berkala

- Peniaga tidak menyimpan rekod inventori yang keluar dan masuk.
- Inventori akan ditentukan pada akhir suatu tempoh perakaunan.
- Pengiraan inventori akan dijalankan secara manual iaitu menghitung inventori satu persatu.
- Sistem ini biasanya digunakan oleh perniagaan berskala kecil dan sederhana.

Sistem Inventori Berterusan

- Peniaga akan dapat mengesan pergerakan keluar dan masuk bagi setiap inventori perniagaannya.
- Rekod inventori akan mempamerkan kuantiti, kos seunit, jumlah kos belian dan kos jualan inventori serta baki akhir inventori.
- Nilai dan kuantiti inventori sentiasa dikemas kini. Ini membolehkan pesanan inventori yang baharu dapat dilakukan dengan mudah pada masa yang tepat dan mengikut kuantiti yang diperlukan.
- Pergerakan inventori akan direkodkan secara terperinci. Ini kerana setiap inventori barang niaga akan dilekatkan kod bar yang akan diimbas oleh mesin pengimbas.
- Sistem ini biasanya digunakan oleh pasar raya besar

Penilaian Inventori Akhir

- Untuk memudahkan urusan penilaian inventori, peniaga yang menggunakan Sistem Inventori Berkala perlu menyediakan kad inventori.
- Setiap urusan niaga yang melibatkan pergerakan inventori akan direkodkan dalam kad inventori.
- Inventori akhir akan memberi kesan kepada nilai kos jualan seterusnya menentukan jumlah untung kasar.
- Nilai **inventori akhir yang tinggi** akan menyebabkan **untung kasar yang tinggi** dan perniagaan terikat dengan nilai inventori yang tinggi

Ingat!!!

- Inventori akhir akan dinilai mengikut **nilai yang terendah** antara harga kos dengan harga pasaran.
- Inventori akhir **berada di luar Imbangan Duga**

Contoh Kad Inventori

Tarikh	Dokumen	No. Dok	Kuantiti	Harga	Amaun	Kuantiti	Harga	Amaun	Kuantiti	Harga	Amaun
				RM	RM		RM	RM		RM	RM

Contoh:

Pada 1 Ogos 2018, En. Faiz telah memulakan perniagaannya Aktif Enterprise yang menjual pakaian sukan di Putrajaya.

Urus niaga yang berlaku bagi bulan Ogos ditunjukkan oleh dokumen-dokumen berikut:

ASAL		BIL TUNAI		0994
		JASWANT SINGH 62604 PUTRAJAYA		2.8.2018
Kepada: AKTIF ENTERPRISE 62604 PUTRAJAYA				
Kuantiti	Butir	Harga a seunit	Jumlah	
20 helai	Jersi	100	2 000.00	
10 pasang	Track Suit	216	<u>2 160.00</u>	
			4 160.00	
Ringgit: Empat ribu satu ratus enam puluh sahaja. Tunai : no. Cek <i>Jaswant</i> Pengurus				

Dokumen 1

SALINAN		INVOIS		1210
		AKTIF ENTERPRISE 62604 PUTRAJAYA		3.8.2018
Kepada: KELAB REKREASI DUTA 60604 PUTRAJAYA				
Kuantiti	Butir	Harga seunit	Jumlah	
4 helai	Jersi	150.00	600	
4 pasang	Track Suit	250.00	<u>1 000</u>	
			1 600	
			<u>160</u>	
			1 440	
Ringgit: Satu ribu empat ratus empat puluh sahaja. <i>Faiz</i> Pengurus				
			<i>Amri</i> Penerima	

Dokumen 2

INVOIS			2211
ASAL		JASWANT SINGH 62604 PUTRAJAYA	13.8.2018
Kepada: AKTIF ENTERPRISE 62604 PUTRAJAYA			
Kuantiti	Butir	Harga seunit	Jumlah
15 helai	Jersi	150.00	2 250
5 pasang	Track Suit	250.00	<u>1 250</u>
			3 500
	Tolak diskaun niaga 10%		<u>350</u>
			3 150
Ringgit: Tiga ribu satu ratus lima puluh puluh sahaja.			
<u>Jaswant</u> Pengurus		<u>Faiz</u> Penerima	

Dokumen 3

NOTA KREDIT			N/K:0049
ASAL		JASWANT SINGH 62604 PUTRAJAYA	18.8.2018
Kepada: AKTIF ENTERPRISE 62604 PUTRAJAYA			
Akaun tuan telah dikreditkan dengan perkara berikut:			
Kuantiti	Butir	Harga seunit	Jumlah
6 helai	Jersi (Jersi dipulangkan kerana tersilap saiz)	150.00	900
			<u>90</u>
	Tolak diskaun niaga 10%		810
Ringgit: Lapan ratus sepuluh sahaja.			
<u>Jaswant</u> Pengurus			

Dokumen 4

Anda dikehendaki :

- a) Menyediakan kad inventori Aktif Enterprise.
- b) Menghitung inventori akhir Aktif Enterprise.

Jawapan :

Kad Inventori : Jersi

Tarikh	Dokumen	No. Dok	Kuantiti	Harga	Amaun	Kuantiti	Harga	Amaun	Kuantiti	Harga	Amaun
				RM	RM		RM	RM		RM	RM
2.8.2018	Bil tunai	0994	20	100	2000				20	100	2000
3.8.2018	Invois	1210				4	100	400	16	100	600
13.8.2018	Invois	2211	15	100	1500				31	100	3100
18.8.2018	Nota kredit	0049				6	100	600	25	100	2500

Kad Inventori: Track Suit

Tarikh	Dokumen	No. Dok	Kuantiti	Harga	Amaun	Kuantiti	Harga	Amaun	Kuantiti	Harga	Amaun
				RM	RM		RM	RM		RM	RM
2.8.2018	Bil tunai	0994	10	R16	2160				10	216	2160
3.8.2018	Invois	1210				4	216	864	6	216	1296
13.8.2018	Invois	2211	5	216	1080				11	216	2376

Penilaian Inventori Akhir:

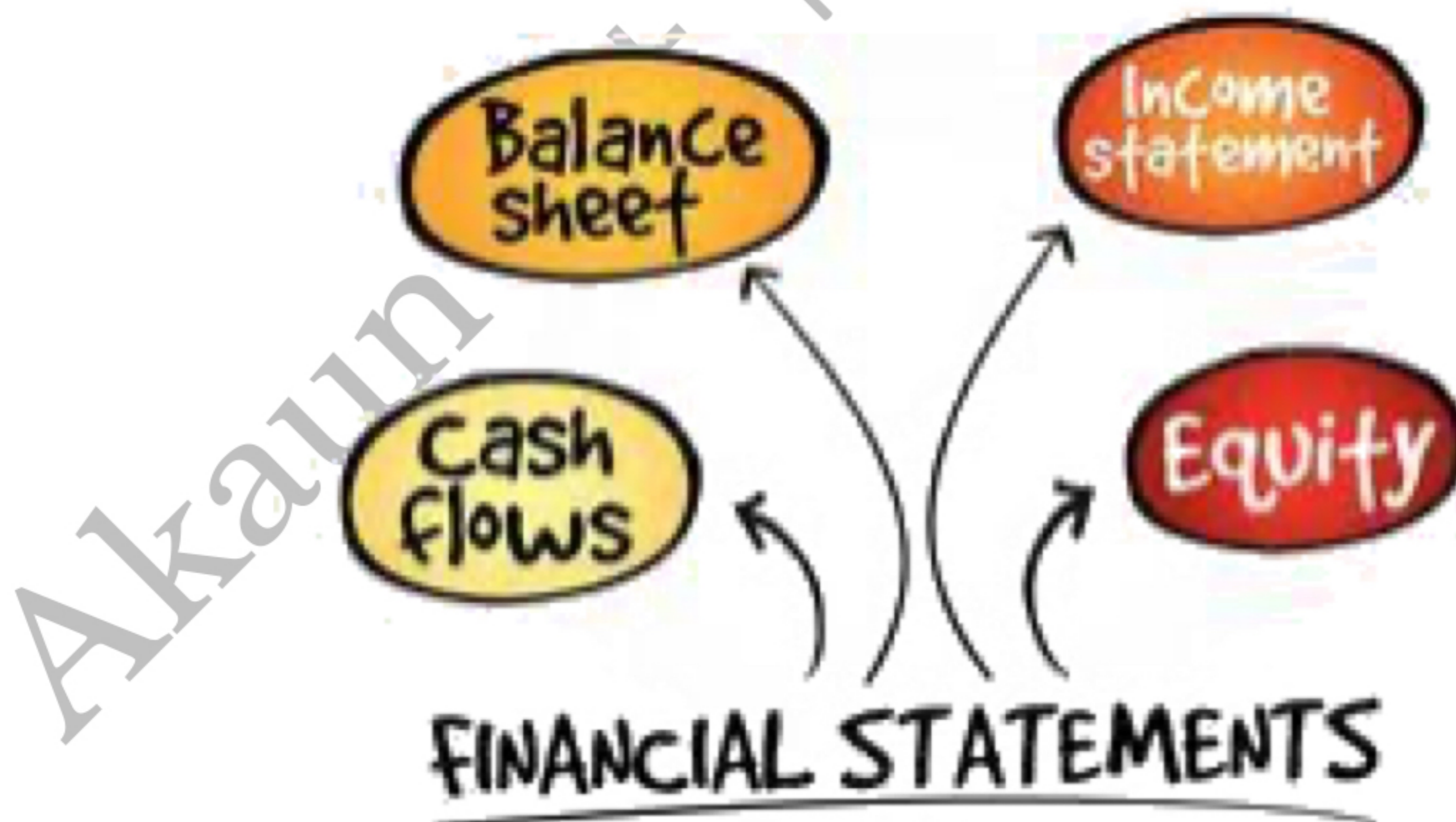
Bil	Inventori	Baki (RM)
1.	Jersi	2 500
2.	Track Suit	2 376
	Jumlah Inventori Akhir	4 876

Kesan Inventori akhir ke atas Kos Jualan dan Untung Kasar

Inventori akhir	Kos jualan	Untung kasar
Tinggi	Rendah	Tinggi
Rendah	Tinggi	Rendah

MODUL 7:

Penyata Kewangan Milikan Tunggal Tanpa Pelarasan

MODUL 7 : PENYATA KEWANGAN MILIKAN TUNGGAL TANPA PELARASAN

PENYATA KEWANGAN MILIKAN TUNGGAL

Akaun Perdagangan dan Untung Rugi

		Nama Perniagaan			
		Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir ...			
		RM	RM	RM	RM
Akaun Perdagangan	Jualan				XX
	(-)Pulangan jualan				(XX)
	Jualan bersih				XX
	<u>Tolak : Kos Jualan</u>			XX	
	Inventori awal		XX		
	Belian		(XX)		
	(-)Pulangan belian		XX		
	Belian bersih				
	(+)Angkutan masuk	XX			
	Upah atas belian	XX			
	Duti atas belian	XX			
	Duti import	XX			
	Insurans atas belian	XX	XX		
	Kos belian			XX	
	Kos barang untuk dijual			XX	
(-)Inventori akhir			(XX)		
Kos jualan				(XX)	
Untung kasar				XX	
Akaun Untung Rugi	<u>(+) Hasil</u>				
	Diskaun diterima			XX	
	Komisen diterima			XX	
	Sewa diterima			XX	XX
	(-) Belanja				XX
	Diskaun diberi			XX	
	Kadar bayaran			XX	
	Insurans			XX	
	Alat tulis			XX	
	Gaji			XX	XX
Untung Bersih / Rugi Bersih				XX/(XX)	

↑
Untung/Rugi Bersih
dibawa ke PKK

Penyata Kedudukan Kewangan

Nama Perniagaan			
Panyata Kedudukan Kedudukan Kewangan pada...			
	RM	RM	RM
<u>ASET BUKAN SEMASA</u>			
Premis		XX	
Kenderaan		XX	
Perabot		XX	XX
<u>ASET SEMASA</u>			
Inventori akhir		XX	
Bank		XX	
Tunai		XX	
Akaun Belum Terima		XX	
Simpanan Tetap		XX	
Pelaburan		XX	
<u>Tolak :LIABILITI SEMASA</u>			
Akaun belum bayar	XX		
Bank (overdraf)	XX		
Pinjaman (< 1 Tahun – Tahun depan)	XX		
		(XX)	
Modal kerja			XX
			XX
<u>EKUITI PEMILIK</u>			
Modal awal			XX
(+) Untung bersih			XX
			XX
(-) Ambilan			(XX)
Modal Akhir			XX
<u>LIABILITI BUKAN SEMASA</u>			
Pinjaman (> 1 tahun)			XX
			XX

Nota:

Modal Kerja = Aset Semasa – Liabiliti Semasa (Untuk melihat kecairan tunai @ lebihan tunai)

Penyediaan Akaun Modal

Akaun Modal

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Dis 31	Ambilan		XX	Jan 1	Baki b/b		XX
	Baki h/b		XX	Dis 31	Untung bersih		XX
			XX				XX
				20X9			
				Jan 1	Baki b/b		XX

MODUL 8:

Pelarasan Pada Tarikh Imbangan dan Penyediaan Penyata Kewangan Milikan Tunggal

MODUL 8 : PELARASAN PADA TARIKH IMBANGAN DAN PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN MILIKAN TUNGGAL

Jenis Pelarasan pada Tarikh Imbangan

- ▶ Akaun Nominal – Akaun Hasil dan Belanja
- ▶ Hutang Lapuk, Hutang Lapuk Terpulih dan Peruntukan Hutang Ragu
- ▶ Susut Nilai dan Susut Nilai Terkumpul
- ▶ Pelupusan Aset Bukan Semasa Secara Tunai

Sebelum itu... perlu ingat ini!!!

ID Sebelum Pelarasan	<ul style="list-style-type: none"> • Amaun yang TELAH berlaku dalam tempoh perakaunan
Akaun Untung Rugi	<ul style="list-style-type: none"> • Amaun yang SEPATUTNYA berlaku dalam tempoh perakaunan
Penyata Kedudukan Kewangan	<ul style="list-style-type: none"> • BAKI AKHIR ASET, LIABILITI & EKUITI PEMILIK yang akan dibawa ke perakaunan hadapan

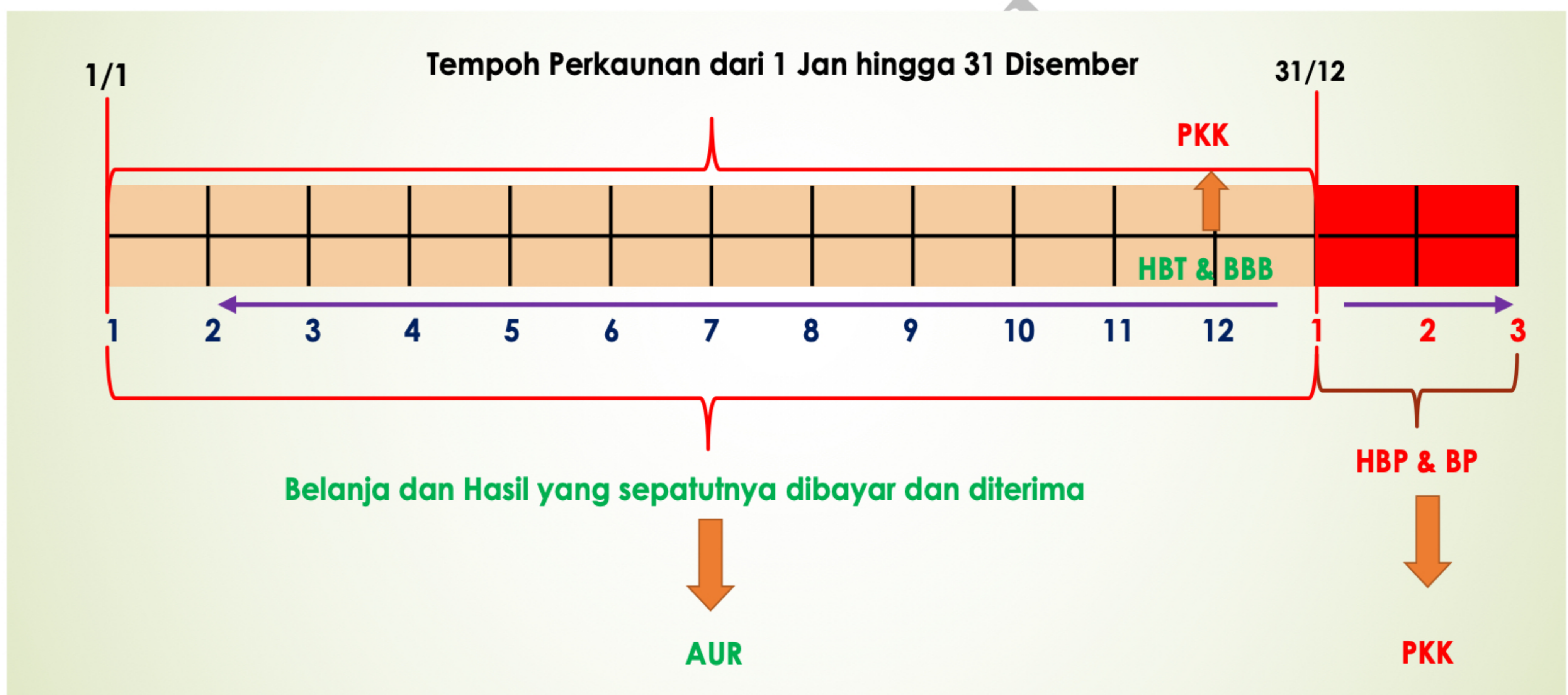
PELARASAN AKAUN NOMINAL (AKAUN HASIL DAN BELANJA)

Pelarasan	Maksud	Apa yang perlu dilakukan???
Pelarasan Hasil		
Hasil Belum Terima (HBT) +	Hasil yang sepatutnya diterima tetapi belum terima	<ul style="list-style-type: none"> • Tambah Hasil dalam ID @ wujudkan hasil baru (jika hasil tersebut tiada dalam ID – Rekod dalam AUR (Hasil) • Rekod amaun HBT dalam PKK (Aset Semasa)
Hasil Belum Terperoleh (HBP) -	Hasil yang diterima lebih daripada yang sepatutnya	<ul style="list-style-type: none"> • Tolak Hasil dalam ID – Rekod dalam AUR (Hasil) • Rekod amaun HBP dalam PKK (Liabiliti Semasa)
Pelarasan Belanja		
Belanja Prabayar (BP) -	Belanja yang dibayar lebih daripada yang sepatutnya	<ul style="list-style-type: none"> • Tolak Belanja dalam ID – Rekod dalam AUR (Belanja) • Rekod BP dalam PKK (Aset Semasa)
Belanja Belum Bayar (BBB) +	Belanja yang sepatutnya bayar tetapi belum bayar dalam tempoh perakaunan	<ul style="list-style-type: none"> • Tambah Belanja dalam ID @ wujudkan belanja baru (jika belanja tersebut tiada dalam ID) • Rekod BBB dalam PKK (Liabiliti Semasa)

Kena ingat dan pegang yang ini!!!

ASET SEMASA (Debit)	LIABILITI SEMASA (Kredit)
Hasil Belum Terima (HBT) (+)	Hasil Belum Terperoleh (HBP) (-)
Belanja Prabayar (BP) (-)	Belanja Belum Bayar (BBB) (+)

Gambaran Perekodan untuk Pelarasan Akaun Nominal

Catatan Pelarasan Hasil Belum Terima

Catatan Bergu:

- **Debit** - Hasil Belum Terima (Aset Semasa)
- **Kredit** - Hasil (Hasil yang diterima perlu ditambah)

Contoh Soalan:

Imbangan Duga pada...

Butir	Debit (RM)	Kredit (RM)
Sewa <i>(telah diterima)</i>		3 400

Maklumat tambahan:

- Sewa yang belum diterima untuk tempoh perakaunan ialah RM 400

Penyelesaian:

• Sewa yang sepatutnya diterima RM3400
+ RM400 = RM3800 (AUR)	• Sewa belum terima RM400 (PKK)

Jurnal Am

Tarikh		Butir	Fol	Debit	Kredit
20X8				RM	RM
Dis	31	Sewa Belum Terima		400	
		Sewa			400
		(Merekod sewa yang belum diterima)			

Akaun Sewa Belum Terima

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Dis 31	Sewa		400	Dis 31	Baki h/b		400
			400				400
20X9							
Jan 1	Baki b/b		400				

Lejar Am

Akaun Sewa

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8				20X8			RM
Dis31	Akaun Untung Rugi		3 800	Jan 1	Bank		3 400
			3 800	Dis 31	Sewa belum terima		400
							3 800

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir...

	Sewa		RM 3 800
--	------	--	----------

Penyata kedudukan Kewangan pada ...

ASET SEMASA	RM
Sewa belum terima	400

Catatan Pelarasan Hasil Belum Terperoleh

Catatan Bergu

- **Debit** - Hasil (Hasil yang diterima perlu dikurangkan)
- **Kredit** - Hasil Belum Terperoleh (Liabiliti Semasa)

Contoh Soalan:

Imbangan Duga pada....

Butir	Debit (RM)	Kredit (RM)
Komisen <i>(telah diterima)</i>		1 200

Maklumat tambahan

- Komisen yang sepatutnya diterima dalam tempoh perakaunan ialah RM900
-

Penyelesaian:

• Komisen yang sepatutnya diterima = RM900 (AUR)	• Komisen belum terperoleh
RM1200 – RM900 = RM300 (PKK) |
|---|---|

Jurnal Am

Tarikh		Butir	Fol	Debit	Kredit
20X8				RM	RM
Dis	31	Komisen		300	
		Komisen belum terperoleh (Merekod komisen yang belum terperoleh)			300

Akaun Komisen

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8 Dis31	Komisen belum terperoleh Akaun Untung Rugi		300 900 1 200	20X8 Dis 31	Bank		RM 1 200 1 200

Akaun Komisen Belum Terperoleh

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8 Dis 31	Baki h/b		RM 300 XX	20X8 Dis 31	Komisen		RM 300 300
				20X9 Jan 1	Baki b/b		300

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir...

	Komisen	RM 900
--	---------	-----------

Penyata kedudukan Kewangan pada ...

	LIABILITI SEMASA Komisen belum terperoleh	RM 300
--	---	-----------

Catatan Pelarasan Belanja Prabayar

Catatan Bergu:

- **Debit** – Belanja Prabayar (Aset Semasa)
- **Kredit** - Belanja (Belanja yang dibayar perlu dikurangkan)

Contoh Soalan:

Imbangan Duga pada....

Butir	Debit (RM)	Kredit (RM)
Kadar bayaran <i>(telah dibayar)</i>	2 500	

Maklumat tambahan:

- Kadar bayaran untuk setahun RM2 000

Penyelesaian:

• Kadar bayaran yang sepatutnya dibayar = RM2000 (AUR)	• Kadar bayaran prabayar RM2500 – RM2000 = RM500 (PKK)

Jurnal Am

Jurnal Am			JA	
Tarikh	Butir	Fol	Debit	Kredit
			RM	RM
20X8				
Dis 31	Kadar bayaran prabayar		500	
	Kadar bayaran			500
	(Merekod kadar bayaran prabayar)			

Lejar Am

Akaun Kadar Bayaran Prabayar

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Dis 31	Kadar bayaran		500	Dis 31	Baki h/b		500
			500				500
20X9							
Jan 1	Baki b/b		500				

Akaun Kadar Bayaran

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Dis31	Bank		2 500	Dis 31	Kadar bayaran prabayar		500
			2 500		Akaun Untung Rugi		2 000
							2 500

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir...

	RM		RM
Kadar bayaran	2 000		

Penyata kedudukan Kewangan pada ...

ASET SEMASA	RM
Kadar bayaran prabayar	500

Catatan Pelarasan Belanja Belum Bayar

Catatan Bergu:

- **Debit** – Belanja (Belanja perlu ditambah)
- **Kredit** - Belanja Belum Bayar (Liabiliti Semasa)

Contoh Soalan:

Imbangan Duga pada....

Butir	Debit (RM)	Kredit (RM)
Gaji (<i>telah dibayar</i>)	4 100	

Maklumat tambahan:

- Gaji belum bayar RM1000

Penyelesaian:

• Gaji yang sepatutnya dibayar
RM4100 + RM1000 = RM5100 (AUR)	• Gaji belum bayar RM1000 (PKK)

Jurnal Am

Tarikh		Butir	Fol	Debit	Kredit
20X8				RM	RM
Dis	31	Gaji		1 000	
		Gaji belum bayar (Merekod gaji belum bayar)			1 000

Lejar Am

Akaun Gaji

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Dis 31	Bank		4 100	Dis 31	Akaun Untung Rugi		5 100
	Gaji belum bayar		1 000				5 100
			5 100				

Akaun Gaji Belum Bayar

Tarikh	Butir	F	Jumlah	Tarikh	Butir	F	Jumlah
20X8			RM	20X8			RM
Dis 31	Baki h/b		1 000	Dis 31	Gaji		1 000
			1 000				1 000
				20X9	Baki b/b		1 000
				Jan 1			

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir...

	RM	RM
Gaji	5 100	

Penyata kedudukan Kewangan pada ...

RM	LIABILITI SEMASA	RM
	Gaji belum bayar	1 000

HUTANG LAPUK, HUTANG LAPUK TERPULIH DAN PERUNTUKAN HUTANG RAGU

Butir	Maksud	Catatan
Hutang Lapuk	<ul style="list-style-type: none"> Hutang yang pasti tidak dapat dikutip daripada Akaun Belum Terima Sebab-sebab hutang lapuk : <ul style="list-style-type: none"> ABT tidak jujur - melarikan diri, tidak mahu bayar ABT meninggal dunia ABT telah diisytiharkan muflis ABT yang tidak mampu bayar 	Dt – Hutang Lapuk Kt - ABT AUR – Belanja HL +, ABT -
Hutang Lapuk Terpulih	<ul style="list-style-type: none"> Hutang yang dapat dikutip setelah dihapuskan sebagai hutang lapuk <p>*HLT tidak melibatkan ABT</p>	Dt – Bank / Tunai Kt – Hutang Lapuk Terpulih AUR – Hasil Bank +, Hasil +
Peruntukan Hutang Ragu	<ul style="list-style-type: none"> Merupakan anggaran yang dibuat untuk hutang perniagaan yang mungkin tidak dapat dikutip PHR akan mengurangkan jumlah Akaun Belum Terima dalam Penyata Kedudukan Kewangan Pengiraan: Akaun belum terima x kadar % PHR 	<p>PHR baru wujud:</p> Dt – Hutang Ragu Kt - PHR AUR - Belanja <p>Pengurangan PHR:</p> Dt – PHR Kt – Pengurangan PHR AUR - Hasil <p>Pertambahan PHR:</p> Dt – Pertambahan PHR Kt – PHR AUR - Belanja

Hutang Lapuk (*Hutang Lapuk +, Akaun Belum Terima -*)

Contoh 1: (Dalam ID tiada Hutang Lapuk)

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima	5400

Maklumat tambahan:

Seorang Akaun Belum Terima telah didapati muflis dan hutangnya RM1 600 telah dihapus kira sebagai hutang lapuk

Penyelesaian:

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima (AS)	5400 - 1600 = 3800
Hutang Lapuk (AUR)	1600

Catatan Jurnal Am:

Jurnal Am

Butir	Debit	Kredit
Hutang Lapuk	▲ 1600	
Akaun Belum Terima		1600

Catatan Lejar:

Akaun Hutang Lapuk

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Akaun Belum Terima	1600	Akaun Untung Rugi	1600
	1600		1600

Akaun Belum Terima

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Baki b/b	5400	Hutang Lapuk	▲ 1600
		Baki h/b	3800
	5400		5400
Baki b/b	3800		

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir ...

Tolak: Belanja

Hutang Lapuk	1600
--------------	------

Penyata Kedudukan Kewangan pada 31...

Aset semasa

Akaun Belum Terima	3800
--------------------	------

Contoh 2: (Dalam ID ada Hutang Lapuk lama)

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima	6300
Hutang lapuk	670

Maklumat tambahan:

Seorang Akaun Belum Terima telah meninggal dunia dan hutangnya RM250 telah dihapus kira sebagai hutang lapuk

Penyelesaian:

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima (AS)	$6300 - 250 = 6050$
Hutang Lapuk (AUR)	$670 + 250 = 920$

Catatan Jurnal Am:

Jurnal Am

Butir	Butir	Butir
Hutang Lapuk	250	
Akaun Belum Terima		250

Catatan Lejar:

Akaun Hutang Lapuk

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Baki b/b	670	Akaun Untung Rugi	920
Akaun Belum Terima	250		
	920		920

Akaun Belum Terima

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Baki b/b	6300	Hutang Lapuk	250
		Baki h/b	6050
	5400		5400
Baki b/b	6050		

Catatan Akaun Untung Rugi dan Penyata Kedudukan Kewangan:

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir ...

Tolak: Belanja

Hutang Lapuk (670 + 250) 920

Penyata Kedudukan Kewangan pada ...

Aset semasa

Akaun Belum Terima (6300 - 250) 6050

Hutang Lapuk Terpulih (Bank +, Hutang Lapuk Terpulih +)

Contoh :

Imbangan Duga pada...	
	RM
Akaun Belum Terima	5500
Hutang Lapuk Terpulih	320
Bank	8900

Maklumat tambahan:

Seorang Akaun Belum Terima telah membayar balik hutangnya yang telah diisytihar sebagai hutang lapuk sebanyak RM270 dan perkara ini belum direkodkan lagi dalam mana-mana akaun.

Penyelesaian:

Imbangan Duga pada...	
	RM
Akaun Belum Terima (AS)	5500
Hutang Lapuk Terpulih (AUR)	320 + 270 = 590
Bank (AS)	8900 + 270 = 9170

Catatan Jurnal Am:

Jurnal Am		
Butir	Butir	Butir
Bank	270	
Hutang Lapuk Terpulih		270

Catatan Lejar:

Akaun Hutang Terpulih			
Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Akaun Untung Rugi	590	Baki b/b	320
		Bank	270
	920		920

Akaun Bank			
Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Baki b/b	8900	Baki h/b	9170
Hutang Lapuk Terpulih	270		
	9170		9170
Baki b/b	9170		

Catatan Akaun Untung Rugi dan Penyata Kedudukan Kewangan:

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir ...	
Tambah: Hasil	
Hutang Lapuk Terpulih (320 + 270)	590
Penyata Kedudukan Kewangan pada ...	
Aset semasa	
Bank (8900 + 270)	9170

Peruntukan Hutang Ragu : Peruntukan Hutang Ragu diwujudkan

**Pada tempoh perakaunan tersebut, perniagaan baru sahaja mewujudkan Peruntukan Hutang ragu*

Contoh:

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima	5400

Maklumat tambahan:

Perniagaan menetapkan kadar peruntukan hutang ragu diwujudkan 4% atas Akaun Belum Terima bersih.

Pengiraan:

Peruntukan hutang ragu = RM5400 x 4%
= **RM216 (AUR & PKK)**

Catatan Jurnal Am:

Jurnal Am

Butir	Butir	Butir
Hutang Ragu	216	
Peruntukan Hutang Ragu		216

Catatan Lejar:

Akaun Hutang Ragu

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Peruntukan Hutang Ragu	216	Akaun Untung Rugi	216
	216		216

Akaun Peruntukan Hutang Ragu

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Baki h/b	216	Hutang Ragu	216
	216		216
		Baki b/b	216

Catatan Akaun Untung Rugi dan Penyata Kedudukan Kewangan:

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir ...			
Tolak: Belanja			
Hutang Ragu (5400 x 4%)		216	
Penyata Kedudukan Kewangan pada ...			
Aset semasa			
Akaun Belum Terima	5400		
(-) Peruntukan hutang ragu (5400 x 4%)	(216)	5184	

Peruntukan Hutang Ragu : Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu (Hasil)

**Pada tempoh perakaunan tersebut, berlaku pengurangan dalam peruntukan hutang ragu*

Contoh:

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima	7600
Peruntukan Hutang ragu (PHR Lama)	450

Maklumat tambahan:

Perniagaan menetapkan kadar peruntukan hutang ragu 4% atas Akaun Belum Terima bersih.

Penyelesaian:

Peruntukan hutang ragu yang baru = RM7600 x 4%
= **RM304 (PKK)**

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima PKK	7600
Peruntukan Hutang ragu PKK	450-304 ↓ 146 (450-146) - AUR

Catatan Jurnal Am:

Jurnal Am

Butir	Debit	Kredit
Peruntukan Hutang Ragu	146	
Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu		146

Catatan Lejar:

Akaun Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Akaun Untung Rugi	146	Peruntukan Hutang Ragu	146
	146		146

Akaun Peruntukan Hutang Ragu

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu	146	Baki b/b	450
Baki h/b	304		
	304		304
		Baki b/b	304

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir ...

Tambah: Hasil

Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu (450-304) → 146

Penyata Kedudukan Kewangan pada ...

Aset semasa		
Akaun Belum Terima	7600	
(-) Peruntukan hutang ragu (7600 x 4%)	(304)	7296

Peruntukan Hutang Ragu : Penambahan Peruntukan Hutang Ragu (Belanja)

*Pada tempoh perakaunan tersebut, berlaku penambahan dalam peruntukan hutang ragu

Contoh:

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima	10500
Peruntukan Hutang ragu	350

Maklumat tambahan:

Perniagaan menetapkan kadar peruntukan hutang ragu 4% atas Akaun Belum Terima bersih.

Penyelesaian:

Peruntukan hutang ragu yang baru = RM10500 x 4%
= **RM420 (PKK)**

Imbangan Duga pada...

	RM
Akaun Belum Terima PKK	10500
Peruntukan Hutang ragu PKK	350 420 ↑ 70 (420-350) – AUR

Catatan Jurnal Am:

Jurnal Am

Butir	Butir	Butir
Penambahan Peruntukan Hutang Ragu	70	
Peruntukan Hutang Ragu		70

Catatan Lejar:

Akaun Penambahan Peruntukan Hutang Ragu

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Peruntukan Hutang Ragu	70	Akaun Untung Rugi	70
	70		70

Akaun Peruntukan Hutang Ragu

Butir	Jumlah	Butir	Jumlah
Baki h/b	420	Baki b/b	350
		Penambahan Peruntukan Hutang Ragu	70
	304		304
		Baki b/b	420

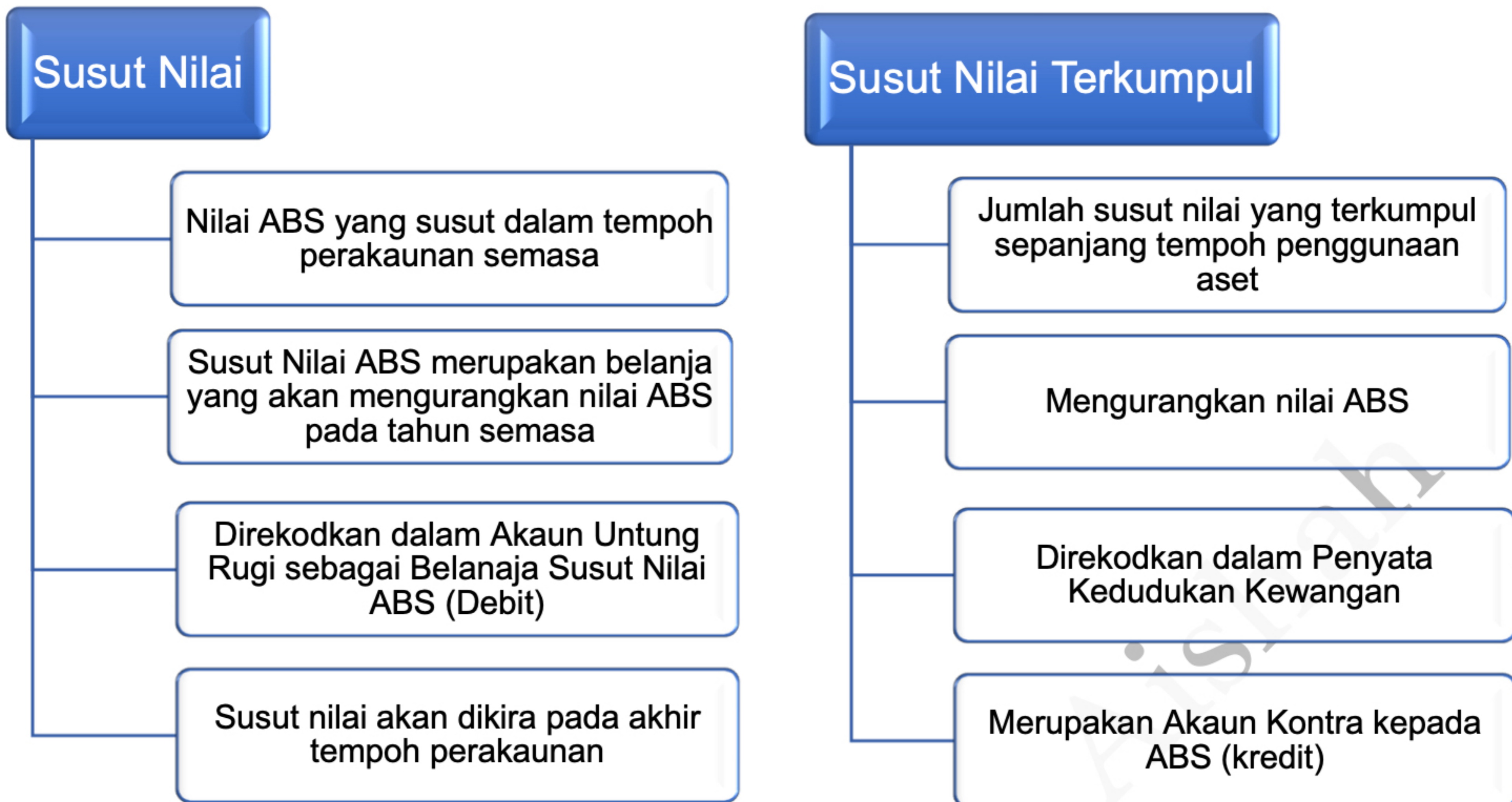
Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir ...

Tolak: Belanja	
Penambahan Peruntukan Hutang Ragu (420-350)	70

Penyata Kedudukan Kewangan pada ...

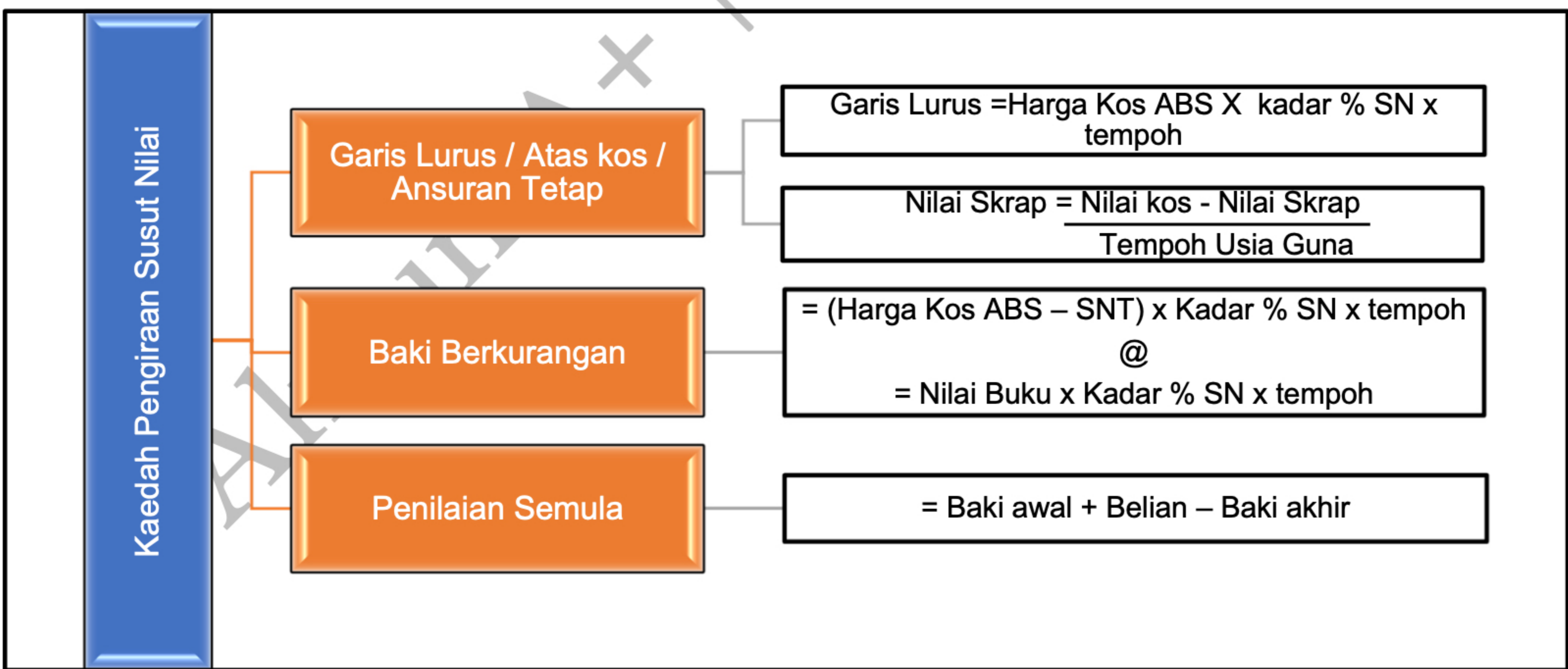
Aset semasa		
Akaun Belum Terima	10500	
(-) Peruntukan hutang ragu (10500 x 4%)	(420)	10080

SUSUT NILAI DAN SUSUT NILAI TERKUMPUL

Catatan Bergu:
 Debit Belanja Susut Nilai
 Kredit Susut Nilai Terkumpul

Kaedah Pengiraan Susut Nilai

- Nota:**
- **Nilai Buku** ialah nilai ABS pada tahun semasa @ Nilai Kos – Susut Nilai Terkumpul
 - **Nilai Skrap** ialah nilai akhir hayat ABS

Kaedah Garis Lurus / Atas Kos / Ansuran Tetap

- Susut nilai Aset Bukan Semasa akan dikira sama pada kadar yang sama sehingga akhir tempoh penggunaan aset
- Nilai susut nilai ABS sama setiap tahun

Rumus:

$$\text{Susut Nilai} = \text{Nilai Kos ABS} \times \% \text{ Kadar Susut Nilai} \times \text{Tempoh}$$

Contoh :

Membeli kenderaan pada 1 Januari 2017 bernilai RM10,000 dengan cek. Kenderaan disusut nilaikan 10% setahun mengikut kaedah garis lurus. Tempoh perakaunan berakhir pada 31 Disember setiap tahun.

Anda dikehendaki menyediakan akaun berikut bagi tahun 2017 dan 2018

- Akaun Susut Nilai Kenderaan
- Akaun Susut Nilai Terkumpul Kenderaan

Penyelesaian:

Penyelesaian:		
Tahun	Susut Nilai	Susut Nilai Terkumpul
2017	= RM10 000 x 10% = RM1 000 (AUR)	= RM1 000 (PKK)
2018	= RM10 000 x 10% = RM1 000 (AUR)	= RM1 000 + RM1 000 = RM2 000 (PKK)

Jurnal Am

Tarikh	Butir	Debit	Kredit
2017 Dis 31	Susut nilai kenderaan Susut nilai terkumpul kenderaan (Kenderaan disusutnilaikan 10% setahun atas kos)	RM 1000	RM 1000
2018 Dis 31	Susut nilai kenderaan Susut nilai terkumpul kenderaan (Kenderaan disusutnilaikan 10% setahun atas kos)	1000	1000

Akaun Susut Nilai Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
2017		RM	2017		RM
Dis 31	Susut nilai terkumpul kenderaan	1 000	Dis 31	Akaun Untung Rugi	1 000
		1 000			1 000
2018			2018		
Dis 31	Susut nilai terkumpul kenderaan	1 000	Dis 31	Akaun Untung Rugi	1 000
		1 000			1 000

Akaun Susut Nilai Terkumpul Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
2017		RM	2017		RM
Dis 31	Baki h/b	1 000	Dis 31	Susut nilai kenderaan	1 000
		1 000			1 000
2018			2018		
Dis 31	Baki h/b	2 000	Jan 1	Baki b/b	1 000
		2 000	Dis 31	Susut nilai kenderaan	1 000
					2 000
			2019		
			Jan 1	Baki b/b	2 000

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir pada 31 Disember 2017

Tolak: Belanja		
Susut nilai kenderaan (10000 x 10%)		1 000

**Persembahan belanja susut nilai dalam AUR setiap tahun nilainya sama*

Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017

Aset Bukan Semasa	Nilai Kos	Susut nilai terkumpul	Nilai buku
Kenderaan	10 000	(1 000)	9 000

Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2018

Aset Bukan Semasa	Nilai Kos	Susut nilai terkumpul	Nilai buku
Kenderaan	10 000	(2 000)	8 000

Kaedah Nilai Skrap

Data berikut diperolehi daripada Mentari Trading

Kos kenderaan	RM40 000
Tempoh usia guna	10 tahun
Nilai sisa/skrap	RM8 000

Berapakah susut nilai kenderaan untuk setiap tahun

RUMUS:

Rumus:

$$\text{Susut Nilai} = \frac{\text{Nilai Kos ABS} - \text{Nilai Skrap}}{\text{Tempoh Usia Guna}}$$

Penyelesaian:	
Susut Nilai	Susut Nilai Terkumpul
= $\frac{\text{RM40 000} - \text{RM8 000}}{10 \text{ Tahun}}$	= RM3 200 (PKK)
= RM3 200 (AUR)	

Jurnal Am

Tarikh	Butir	Debit	Kredit
20X8 Dis 31	Susut nilai kenderaan	RM 3 200	RM
	Susut nilai terkumpul kenderaan		3 200

Akaun Susut Nilai Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
20X8 Dis 31	Susut nilai terkumpul kenderaan	RM 3 200	20X8 Dis 31	Akaun Untung Rugi	RM 3 200
		3 200			3 200

Akaun Susut Nilai Terkumpul Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
20X8 Dis 31	Baki h/b	RM 3 200	20X8 Dis 31	Susut nilai kenderaan	RM 3 200
		3 200			3 200
			20X9 Jan 1	Baki b/b	3 200

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir pada ...

Tolak: Belanja		RM
Susut nilai kenderaan (RM40000 – RM8000/ 10)		3 200

Penyata Kedudukan Kewangan pada ...

Aset Bukan Semasa	Nilai Kos	Susut nilai terkumpul	Nilai buku
Kenderaan	40 000	(3 200)	36 800

Kaedah Baki Berkurangan

- Dikira berdasarkan satu kadar yang tetap ke atas nilai buku Aset Bukan Semasa pada akhir tempoh perakaunan
- Amaun susut nilai akan berkurang setiap tahun kerana nilai buku ABS tersebut berkurang

Rumus:

$$\begin{aligned} \text{Susut Nilai} &= (\text{Harga Kos ABS} - \text{SNT}) \times \text{Kadar \%SN} \times \text{Tempoh} \\ &= \text{Nilai Buku} \times \text{Kadar \% SN} \times \text{tempoh} \end{aligned}$$

Contoh

Maklumat berikut berkaitan dengan aset bukan semasa Kedai Habib:

Perabot	RM50 000
Susut Nilai terkumpul perabot	RM 5 000
Kadar susut nilai tahunan 10% setahun mengikut kaedah baki berkurangan	

Hitungkan susut nilai tahunan perabot.

Penyelesaian:	
Susut Nilai	Susut Nilai Terkumpul
= RM50 000 – RM5 000 X10%	= RM5 000 + RM4 500
= RM4 500 (AUR)	= RM9 500 (PKK)

Jurnal Am

Tarikh	Butir	Debit	Kredit
20X8 Dis 31	Susut nilai perabot	RM 4 500	RM
	Susut nilai terkumpul perabot		4 500

Akaun Susut Nilai Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
20X8 Dis 31	Susut nilai terkumpul perabot	RM 4 500	20X8 Dis 31	Akaun Untung Rugi	RM 4 500
		4 500			4 500

Akaun Susut Nilai Terkumpul Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
20X8 Dis 31	Baki h/b	RM 9 500	20X8 Jan 1	Baki b/b	RM 5 000
		9 500	20X8 Dis 31	Susut nilai perabot	4 500
					9 500
			20X9 Jan 1	Baki b/b	9 500

Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir pada ...

Tolak: Belanja	RM
Susut nilai kenderaan (RM50 000 – RM5 000 X10%)	4 500

Penyata Kedudukan Kewangan pada ...

Aset Bukan Semasa	Nilai Kos	Susut nilai terkumpul	Nilai buku
Kenderaan	50 000	(9 500)	40 500

Kaedah Penilaian Semula

- Kaedah ini digunakan jika maklumat perakanan tidak lengkap
- Susut nilai boleh dihitung dengan membandingkan baki aset pada awal tempoh dengan nilai aset pada akhir tempoh perakaunan

Rumus:

$$\text{Susut Nilai} = \text{Baki awal (b/b)} + \text{Belian} - \text{Baki akhir (h/b)}$$

Contoh

Maklumat berikut dipetik daripada Perniagaan Cahaya sepanjang tahun 2019

Baki alat-alat kecil pada 1 Januari 2010	RM1 200
Belian alat-alat kecil sepanjang tahun	RM1 900
Baki alat-alat kecil pada 31 Disember 2019	RM1 100

Hitung susut nilai alat-alat kecil pada 31 Disember 2019

Penyelesaian:	
Susut Nilai	Susut Nilai Terkumpul
= RM1 200 + RM1 900 – RM1 100	= RM2 000 (PKK)
= RM2 000 (AUR)	

Jurnal Am

Tarikh	Butir	Debit	Kredit
20X8 Dis 31	Susut nilai Alat-alat kecil	RM 2 000	RM 2 000
	Susut nilai terkumpul Alat-alat kecil		

Akaun Susut Nilai Alat-alat Kecil

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
20X8 Dis 31	Susut nilai terkumpul Alat-alat Kecil	RM 2 000	20X8 Dis 31	Akaun Untung Rugi	RM 2 000
		2 000			2 000

Akaun Susut Nilai Terkumpul Alat-alat Kecil

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
20X8 Dis 31	Baki h/b	RM 2 000	20X8 Dis 31	Susut nilai perabot	RM 2 000
		2 000			2 000
			20X9 Jan 1	Baki b/b	2 000

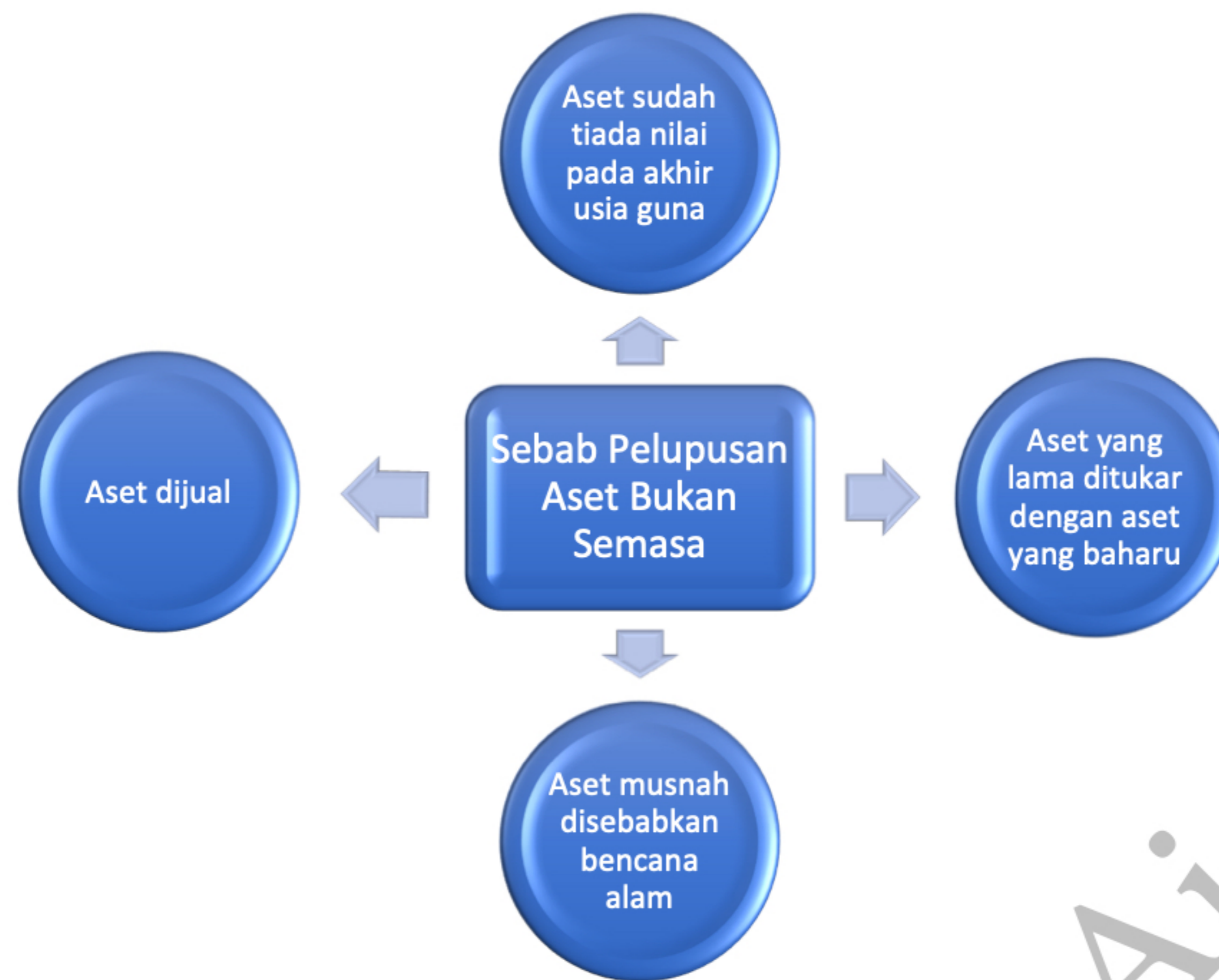
Akaun Untung Rugi bagi tahun berakhir pada ...

Tolak: Belanja		RM
Susut nilai kenderaan (RM1200+RM1900-RM1100)		2 000

Penyata Kedudukan Kewangan pada ...

Aset Bukan Semasa	Nilai Kos	Susut nilai terkumpul	Nilai buku
Kenderaan	3 100	(2 000)	1 100

PELUPUSAN ASET BUKAN SEMASA

Rumus mencari Untung atau Rugi Pelupusan Aset Bukan Semasa:

Untung @ Rugi Pelupusan ABS = Nilai Kos ABS – Susut Nilai Terkumpul ABS – Jualan ABS

- Jika Nilai Buku ABS > Jualan ABS = **Rugi atas Pelupusan ABS**
- Jika Nilai Jualan > Nilai Buku ABS = **Untung atas Pelupusan ABS**

Catatan Jurnal Am untuk Pelupusan Aset Bukan Semasa:

Jurnal Am			JA	
Tarikh	Butir	Fol	Debit	Kredit
20X8			RM	RM
Dis 31	Pelupusan Aset Bukan Semasa		XX	
	Aset Bukan Semasa			XX
	(Merekod ABS dipindahkan ke dalam Akaun Pelupusan ABS)			
	Susut Nilai Terkumpul Aset Bukan Semasa		XX	
	Pelupusan Aset Bukan Semasa			XX
	(Merekod Akaun Susut Nilai Terkumpul ABS dipindahkan ke dalam Akaun Pelupusan ABS)			
	Bank / Tunai		XX	
	Pelupusan Aset Bukan Semasa			XX
	(Merekodkan penerimaan tunai / cek atas pelupusan ABS)			
	Pelupusan Aset Bukan Semasa		XX	
	Untung atas Pelupusan Aset Bukan Semasa			XX
	(Merekodkan untung atas pelupusan ABS)			

Langkah-Langkah:	
	Tutup akaun ABS yang ingin dilupuskan dan dipindahkan ke Akaun Pelupusan ABS (Nilai ABS yang ditutup / dilupuskan / dijual mesti pada nilai kos ABS)
	Kira Susut Nilai dan Susut Nilai Terkumpul ABS yang ingin dilupuskan /dijual.
	Tutup Akaun Susut Nilai Terkumpul ABS tersebut dan pindahkan ke Akaun Pelupusan ABS (Hanya untuk ABS yang ingin dilupuskan / dijual sahaja)
	Rekod penerimaan cek / tunai / penjualan secara kredit ke dalam Akaun Pelupusan ABS (Kredit)
	Tutup dan pindahkan Akaun Pelupusan ABS (mencari angka imbangan) ke Akaun Untung atas Pelupusan ABS atau Rugi atas Pelupusan Aset <ul style="list-style-type: none"> • Jika angka imbangan Debit = Untung atas Pelupusan ABS • Jika angka imbangan Kredit = Rugi atas Pelupusan ABS
	Tutup dan pindahkan Akaun Untung atas Pelupusan ABS / Rugi atas Pelupusan ABS ke Akaun Untung Rugi

Contoh

Maklumat yang berikut diambil daripada Perniagaan Bersatu pada 31 Disember 2017

Kenderaan	RM90 000
Susutnilai terkumpul kenderaan	RM18 000

Kenderaan disusut nilai pada kadar 20% setahun mengikut kaedah garis lurus. Pada 31 Disember 2018 kenderaan tersebut telah dijual pada harga RM60 000

Anda dikehendaki menyediakan :

- (i) Akaun kenderaan
- (ii) Akaun Susutnilai Terkumpul kenderaan
- (iii) Akaun pelupusan kenderaan

Penyelesaian:			
Tahun	Susut Nilai	Susut Nilai Terkumpul	Nilai Buku
2017	RM90 000 x 20% = RM18 000	RM18 000	RM90 000 – RM18 000 = RM72 000
2018	RM90 000 x 20% = RM18 000	RM18 000 + RM18 000 = RM36 000	RM90 000 – RM36 000 = RM54 000

Pengiraan :	
Untung atau Rugi atas Pelupusan Kenderaan	Jualan ABS – (Nilai Kos ABS – Susut Nilai Terkumpul ABS) = RM60 000 – (RM90 000 – RM54 000) = RM6 000 (Untung atas pelupusan Kenderaan) (AUR)

Jurnal Am

JA

Tarikh	Butir	Fol	Debit RM	Kredit RM
20X8				
Dis 31	Pelupusan Aset Bukan Semasa		90 000	
	Aset Bukan Semasa			90 000
	(Merekod ABS dipindahkan ke dalam Akaun Pelupusan ABS)			
	Susut Nilai Terkumpul Aset Bukan Semasa		36 000	
	Pelupusan Aset Bukan Semasa			36 000
	(Merekod Akaun Susut Nilai Terkumpul ABS dipindahkan ke dalam Akaun Pelupusan ABS)			
	Bank		60 000	
	Pelupusan Aset Bukan Semasa			60 000
	(Merekodkan penerimaan tunai / cek atas pelupusan ABS)			
	Pelupusan Aset Bukan Semasa		6 000	
	Untung atas Pelupusan Aset Bukan Semasa			6 000
	(Merekodkan untung atas pelupusan ABS)			

Akaun Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
2018		RM	2018		RM
Jan 1	Baki b/b	90 000	Dis 31	Pelupusan Kenderaan	90 000
		90 000			90 000

Akaun Susut Nilai Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
2018		RM	2018		RM
Dis 31	Susut nilai terkumpul Kenderaan	18 000	Dis 31	Akaun Untung Rugi	18 000
		18 000			18 000

Akaun Susut Nilai Terkumpul Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
2018		RM	2018		RM
Dis 31	Pelupusan Kenderaan	36 000	Jan 1	Baki b/b	18 000
		36 000	Dis 31	Susut nilai Kenderaan	18 000
					36 000

Akaun Pelupusan Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
2018		RM	2018		RM
Dis 31	Kenderaan	90 000	Dis 31	Susut nilai terkumpul Kenderaan	36 000
	Untung atas pelupusan Kenderaan	6 000		Bank	60 000
		36 000			36 000

Akaun Untung atas Pelupusan Kenderaan

Tarikh	Butir	Jumlah	Tarikh	Butir	Jumlah
2018		RM	2018		RM
Dis 31	Akaun Untung Rugi	6 000	Dis 31	Pelupusan Kenderaan	6 000
		6 000			6 000

PENYATA KEWANGAN MILIKAN TUNGGAL DENGAN PELARASAN

Akaun Perdagangan dan Untung Rugi

		Nama Perniagaan Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir ...			
		RM	RM	RM	RM
Akaun Perdagangan	Jualan				XX
	(-)Pulangan jualan				(XX)
	Jualan bersih				XX
	<u>Tolak : Kos Jualan</u>			XX	
	Inventori awal		XX		
	Belian		(XX)		
	(-)Pulangan belian		XX		
	Belian bersih				
	(+)Angkutan masuk	XX			
	Upah atas belian	XX			
	Duti atas belian	XX			
	Duti import	XX			
	Insurans atas belian	XX	XX		
	Kos belian			XX	
	Kos barang untuk dijual			XX	
(-)Inventori akhir			(XX)		
Kos jualan				(XX)	
Untung kasar				XX	
Akaun Untung Rugi	(+) Hasil				
	Diskaun diterima			XX	
	Komisen diterima			XX	
	Sewa diterima			XX	
	Hutang lapuk terpulih			XX	
	Pengurangan Peruntukan Hutang Ragu			XX	
	Untung Pelupusan atas ABS			XX	XX
	(-) Belanja				XX
	Diskaun diberi			XX	
	Kadar bayaran			XX	
	Insurans			XX	
	Alat tulis			XX	
	Gaji			XX	
	Susut nilai ABS			XX	
	Hutang ragu / Pertambahan PHR			XX	
Hutang lapuk			XX		
Rugi pelupusan atas ABS			XX	(XX)	
Untung Bersih / Rugi Bersih				XX/(XX)	

Penyata Kedudukan Kewangan

Nama Perniagaan				
Penyata Kedudukan Kewangan Pada...				
	Nilai Kos	Susut Nilai Terkumpul	Nilai Buku	Jumlah
	RM	RM	RM	RM
<u>ASET BUKAN SEMASA</u>				
Premis	XX		XX	XX
Kenderaan	XX	(XX)	XX	
Perabot	XX	(XX)	XX	
<u>ASET SEMASA</u>				
Inventori akhir			XX	XX
Bank			XX	
Tunai			XX	
Akaun Belum Terima		XX		
(-) Peruntukan hutang ragu		(XX)	XX	
Simpanan Tetap			XX	
Pelaburan			XX	
Hasil Belum Terima			XX	
Belanja Prabayar			XX	
<u>Tolak : LIABILITI SEMASA</u>				
Akaun belum bayar		XX		(XX)
Bank (overdraf)		XX		
Pinjaman (< 1 Tahun – Tahun depan)		XX		
Hasil Belum Terperoleh		XX		
Belanja Belum Bayar		XX		
Modal kerja				
				XX
				XX
<u>EKUITI PEMILIK</u>				
Modal awal				XX
(+) Untung bersih				XX
(-) Ambilan				XX
Modal Akhir				(XX)
<u>LIABILITI BUKAN SEMASA</u>				
Pinjaman (> 1 tahun)				XX
				XX

Nota:

Modal Kerja = Aset Semasa – Liabiliti Semasa (Untuk melihat kecairan tunai @ lebihan tunai)

MODUL 9:

Pembetulan Kesilapan

Akaun A+

MODUL 9 : PEMBETULAN KESILAPAN

PEMBETULAN KESILAPAN

- Kesilapan Ketara
- Kesilapan Tidak Ketara

Kesilapan Ketara

- Kesilapan yang jelas dan dapat dilihat daripada jumlah Imbangan Duga yang tidak seimbang.
- Jumlah di bahagian debit tidak sama dengan jumlah di bahagian kredit.
- 5 jenis kesilapan ketara:

Jenis Kesilapan Ketara	Contoh Kesilapan Ketara
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan pengiraan semasa menyediakan Buku Catatan Pertama, lejar atau Imbangan Duga	<ul style="list-style-type: none">➤ Jumlah jualan kredit sepatutnya RM35 000 tetapi direkodkan sebagai RM25 000.➤ Jumlah dalam Akaun Kenderaan berkurang sebanyak RM10 000.
<ul style="list-style-type: none">• Kesilapan pindahan sama ada daripada Buku Catatan Pertama ke dalam lejar dan daripada lejar ke dalam Imbangan Duga	<ul style="list-style-type: none">➤ Jumlah dalam Jurnal Belian RM12 500 dipindahkan ke dalam lejar sebagai RM1 250.
<ul style="list-style-type: none">• Merekodkan amaun di bahagian yang sama iaitu di bahagian debit atau bahagian kredit sahaja	<ul style="list-style-type: none">➤ Pemilik mengambil barang niaga berjumlah RM3 000 untuk kegunaan sendiri. Kesilapan yang berlaku ialah urus niaga direkodkan di bahagian yang sama iaitu di bahagian debit di kedua-dua akaun.
<ul style="list-style-type: none">• Merekodkan pada satu akaun sahaja	<ul style="list-style-type: none">➤ Menjual barang niaga berjumlah RM8 200 secara kredit kepada Perniagaan Baba. Kesilapan yang berlaku ialah urus niaga yang direkodkan tidak mengikut Sistem Catatan Bergu iaitu catatan hanya dibuat pada satu akaun sahaja.
<ul style="list-style-type: none">• Merekodkan amaun yang tidak sama di bahagian debit dan di bahagian kredit	<ul style="list-style-type: none">➤ Sewa diterima daripada penyewa sebanyak RM5 000 direkodkan dengan betul dalam Buku Tunai lajur bank tetapi tersalah rekod dalam Akaun Sewa Diterima sebanyak RM500.

Kesilapan Tidak Ketara

- Kesilapan yang berlaku tetapi tidak memberi kesan terhadap keseimbangan Imbangan Duga.
- **6 jenis** kesilapan tidak ketara:

Jenis Kesilapan Tidak Ketara	Contoh Kesilapan Tidak Ketara
<ul style="list-style-type: none"> • Kesilapan ketinggalan <ul style="list-style-type: none"> ➤ Urus niaga yang tidak direkodkan dalam mana-mana Buku Catatan Pertama dan lejar. ➤ Pembetulan kesilapan perlu direkodkan dalam akaun yang betul. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pemilik membawa masuk mesin pencetak bernilai RM1 650 untuk kegunaan perniagaan tetapi tidak direkodkan dalam mana-mana buku.
<ul style="list-style-type: none"> • Kesilapan komisen <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesilapan merekodkan amaun yang betul dalam akaun yang salah di bawah pengelasan akaun yang sama. ➤ Pembetulan kesilapan dibuat dengan membatalkan akaun yang salah dan merekodkan dalam akaun yang betul. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Belian sebanyak RM6 400 daripada Sofia telah direkodkan dalam Akaun Sofian.
<ul style="list-style-type: none"> • Kesilapan prinsip <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesilapan merekodkan urus niaga dalam akaun yang salah di bawah pengelasan akaun yang berbeza. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Belanja membaiki komputer sebanyak RM200 telah didebitkan dalam Akaun Komputer.
<ul style="list-style-type: none"> • Kesilapan amaun <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesilapan ini berlaku semasa merekodkan akaun dalam Buku Catatan Pertama dan lejar. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jualan tunai RM930 tersilap rekod sebagai RM903.
<ul style="list-style-type: none"> • Kesilapan terbalik atau songsang <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesilapan catatan yang terbalik atau songsang ialah catatan debit direkodkan di bahagian kredit manakala catatan kredit direkodkan di bahagian debit. • Pembetulan dibuat dengan menggandakan nilai amaun tersebut. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Membayar insurans RM120 dengan tunai direkodkan dalam Buku Tunai di bahagian debit lajur tunai dan Akaun Insurans di bahagian kredit.
<ul style="list-style-type: none"> • Kesilapan saling mengimbangi <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kesilapan urus niaga yang berbeza dengan amaun yang sama di bahagian debit dan di bahagian kredit. ➤ Berlaku di dalam mana-mana akaun di bahagian debit dan di bahagian kredit dengan terlebih atau terkurang rekod. ➤ Kesilapan urus niaga yang salah direkodkan telah diimbangi oleh kesilapan yang lain. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Belian tunai RM450 terlebih rekod sebanyak RM50 dalam Akaun Belian dan Buku Tunai

Contoh Kesilapan dan Catatan Jurnal Am

Contoh Kesilapan Tidak Ketara	Catatan Dalam Jurnal Am								
<ul style="list-style-type: none"> Kesilapan ketinggalan <ul style="list-style-type: none"> Pemilik membawa masuk mesin pencetak bernilai RM1 650 untuk kegunaan perniagaan tetapi tidak direkodkan dalam mana-mana buku. 	<table> <tr> <td>Debit</td> <td>Alatan Pejabat</td> <td>1 650</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kredit</td> <td>Modal</td> <td>1 650</td> </tr> </table>	Debit	Alatan Pejabat	1 650			Kredit	Modal	1 650
Debit	Alatan Pejabat	1 650							
	Kredit	Modal	1 650						
<ul style="list-style-type: none"> Kesilapan komisen <ul style="list-style-type: none"> Belian sebanyak RM6 400 daripada Sofia telah direkodkan dalam Akaun Sofian. 	<table> <tr> <td>Debit</td> <td>ABB Sofian</td> <td>6 400</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kredit</td> <td>ABB Sofian</td> <td>6 400</td> </tr> </table>	Debit	ABB Sofian	6 400			Kredit	ABB Sofian	6 400
Debit	ABB Sofian	6 400							
	Kredit	ABB Sofian	6 400						
<ul style="list-style-type: none"> Kesilapan prinsip <ul style="list-style-type: none"> Belanja memperbaiki komputer sebanyak RM200 telah didebitkan dalam Akaun Komputer. 	<table> <tr> <td>Debit</td> <td>Belanja Baiki Komputer</td> <td>200</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kredit</td> <td>Komputer</td> <td>200</td> </tr> </table>	Debit	Belanja Baiki Komputer	200			Kredit	Komputer	200
Debit	Belanja Baiki Komputer	200							
	Kredit	Komputer	200						
<ul style="list-style-type: none"> Kesilapan amaun <ul style="list-style-type: none"> Jualan tunai RM930 tersilap rekod sebagai RM903 	<table> <tr> <td>Debit</td> <td>Tunai</td> <td>27</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kredit</td> <td>Jualan</td> <td>27</td> </tr> </table>	Debit	Tunai	27			Kredit	Jualan	27
Debit	Tunai	27							
	Kredit	Jualan	27						
<ul style="list-style-type: none"> Kesilapan terbalik atau songsang <ul style="list-style-type: none"> Membayar insurans RM120 dengan tunai direkodkan dalam Buku Tunai di bahagian debit lajur tunai dan Akaun Insurans di bahagian kredit 	<table> <tr> <td>Debit</td> <td>Insurans</td> <td>240</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kredit</td> <td>Tunai</td> <td>240</td> </tr> </table>	Debit	Insurans	240			Kredit	Tunai	240
Debit	Insurans	240							
	Kredit	Tunai	240						
<ul style="list-style-type: none"> Kesilapan saling mengimbangi <ul style="list-style-type: none"> Belian tunai RM450 terlebih rekod sebanyak RM50 dalam Akaun Belian dan Buku Tunai 	<table> <tr> <td>Debit</td> <td>Tunai</td> <td>50</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Kredit</td> <td>Belian</td> <td>50</td> </tr> </table>	Debit	Tunai	50			Kredit	Belian	50
Debit	Tunai	50							
	Kredit	Belian	50						

PENYEDIAAN IMBANGAN DUGA TERSELARAS

- Setiap kesilapan yang dibetulkan direkodkan dalam Jurnal Am dan dipindahkan ke dalam lejar. Seterusnya, Imbangan Duga Terselaras akan disediakan.

#SelamatMajunya
#Misirapatkerifan
#AkaunA+
#SederapMemburuAkaunA+
#Akaundihati
#AnakAkaunCikguEcah